Gorenjski Glas | Loški glas je občasna priloga časopisa Gorenjski glas | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja občasno | www.gorenjskiglas.si

Pozimi na smučeh, poleti na kolesih

Društvo Rovtarji, znani po smučanju po starem, so lani po vzoru sosedov Avstrijcev začeli prirejati tudi letna srečanja starodobnikov.

stran 16

Evropa je tudi kulturna unija

Na povabilo občine Škofja Loka je ob tednu Evrope na mednarodnem posvetu o družini sodelovala tudi evropska poslanka Ruth Hieronymi.

stran 5

loški glas GG

Časopis občine Škofja Loka, Junij 2009 | Številka 2

Loka dobiva hram kulture

Z obnovljenim Sokolskim domom Škofja Loka dobiva primeren prostor za kulturne dejavnosti. Naložba, vredna 2,5 milijona evrov.

Danica Zavrl Žlebir

Obnovljen prvotni vhod v Sokolski dom | Foto: Gorazd Kavčič

Škofja Loka - V Škofji Loki bodo 22. junija po dveh letih obnavljanja slovesno odprli Sokolski dom. Njegovo izvirno pročelje se vidi z vzhodne strani, ko se pripelješ v mesto, od tam bo viden tudi napis nad vrati v Kristalno dvorano, ki je iz leta nastanka 1929. Vhod v Sokolski dom pa bo z Mestnega trga, kjer so ob obnovi lepše uredili tudi dve mestni fasadi. O tem, kaj je Škofja Loka pridobila z obnovo te prej propadajoče stavbe, je povedala **Mateja Hafner Dolenc**, vodja občinskega oddelka za okolje in prostor:

"Z obnovo pridobivamo tri dvorane, namenjene kulturni dejavnosti. Največja je kristalna dvorana, v kateri bomo lahko prirejali koncerte in druge glasbene dogodke, v njej bodo lahko tudi seminarji, posveti, simpoziji. V mali dvorani, kjer bo največ 50 sedežev, bo prostor za manjša posvetovanja ali predavanja, lahko bo tudi razstavni prostor. Vhodna dvorana, ki smo jo z adaptacijo pridobili iz nekdanjega dvorišča, pa naj bi bila namenjena likovnim razstavam. S kompleksom dvoran dobivamo več kot tisoč kvadratnih metrov površin za različne kulturne dejavnosti, te prostore pa bomo lahko namenili tudi komercialnim dogodkom. Vse to je opremljeno s sodobno tehniko in podprto z multimedijskimi sistemi. V nadaljevanju bomo dogradili še gostinski lokal, ki bo sicer namenjen širši javnosti, vendar se bo s svojo dejavnostjo podrejal dogajanjem v kulturnih dvoranah. Vhod v lokal bo z dvoriščne strani, od koder se bodo obiskovalcem odprli doslej manj znani pogledi na mesto. Sokolski dom je velika pridobitev za škofjeloška kulturna društva, za glasbeno šolo in za vse, ki želijo pripravljati večje kulturne dogodke. Velikost in opremljenost dvoran, od katerih je v veliki dvorani 220 sedežev in pomični oder, ki se lahko dvigne na dve višini, omogoča nastope tudi profesionalnim glasbenikom. V Sokolskem domu bodo tudi vsi potrebni spremljajoči prostori, urejamo pa tudi informacijsko pisarno, ki bo skupna za Sokolski dom in Žigonovo hišo."

Mateja Hafner Dolenc še pove, da so ob obnovi Sokolskega doma v celoti posodobili vso infrastrukturo, kar je predstavljalo precejšen strošek. Toplotna postaja v domu omogoča ogrevanje za ta objekt in še za 15 stanovanj v bližnji soseščini, nova je električna napeljava, mogoč pa je še priklop novih objektov. Nad glavno dvorano so pridobili mansardni prostor, kjer bodo lahko poslovni prostori, kamor se bodo lahko preselile občinske službe iz sedanjih prostorov upravne enote.

Želijo si tudi, da bi po obnovi Sokolskega doma lahko na enak način poskrbeli še za kino dvorano. Potrebna je vsaj obnova strehe, z ureditvijo vhodnega dela kina pa bi lahko pridobili zanimiv razstaviščni prostor. Dosedanja naložba v Sokolski dom pa je vredna 2,5 milijona evrov, kolikor so zagotovili v občinskem proračunu. 250 tisočakov je k obnovi prispeval norveški finančni mehanizem.

Letos le trije občinski nagrajenci

Na izredni seji je občinski svet potrdil imena treh dobitnikov za letošnja občinska priznanja. Naziva častnega občana letos ne bodo podelili.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka - Za častnega občana je bil predlagan **Niko Kavčič** kot rojak, ki je veliko pripomogel k slovenski državnosti, zaslugam za slovensko in škofjeloško gospodarstvo ter razvoj slovenskega bančnega sistema. Nominiralo ga je 18 predlagateljev, svetniki pa predloga komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja niso podprli z dvotretjinsko večino, kolikor je po odloku potrebno za naslov častnega občana.

Občina Škofja Loka ob prazniku podeljuje še zlati, srebrni in bronasti grb. Zlati grb bo letos prejel **Peter Pokorn** za dolgoletno uspešno in družbeno pomembno delo pri ohranjanju škofjeloške, gorenjske in slovenske kulturne dediščine. Petru Pokornu priznanje podeljujejo za življenjsko delo ob njegovi 70-letnici. Zapletlo pa se je pri odločanju o dobitnikih srebrnega grba. Predlogov je bilo osem, komisija je predlagala, da ju dobita Zorica Škorc za predano delo na področju socialnega varstva, zlasti še pri delu z otroci in mladostniki; in Društvo upokojencev Škofja Loka ob 60-letnici uspešnega dela. Oglasilo se je več svetnikov, ki so želeli, da priznanje dobi tudi režiser Škofjeloškega pasijona Borut Gartner z vso pasijonsko ekipo. Župan Igor Draksler je napovedal, da bo dal na glasovanje najprej dopolnilni predlog, nato pa še oba predloga komisije, Dušan Krajnik pa je vztrajal, da v tem primeru svetniki glasujejo o vseh osmih predlogih. Pri teh priznanjih je dovolj običajna večina svetniških glasov in na tajnem glasovanju sta jih največ dobila **Zorica Škorc** in **Društvo upokojencev Škofja Loka**, tako da bosta naposled prvotno predlagana dobila srebrna grba. Bronastega nagrajenca pa ob letošnjem občinskem prazniku ne bo.

Župan sprejel uspešne šolarje

Na Škofjeloškem gradu je prejšnji teden župan Igor Draksler sprejel učence, ki so v pravkar minulem šolskem letu osvojili zlata priznanja ali prva tri mesta na državnih tekmovanjih iz znanja, ter uspešne mlade glasbenike, ki so osvajali priznanja na glasbenih tekmovanjih. 22 učencev je prejelo zlata priznanja, in sicer: **Žiga Krajnik, Anja Ajdovec, Matevž Krajnik, Miha Štalec, Ula Kenda, Nika Čadež, Andraž Frelih** (vsi osnovna šola Cvetka Golarja), **Aleks Rajhard, Miha Rihtaršič, Tina Juhant, Žan Vrhunc, Anja Potočnik** (OŠ Ivana Groharja), **Ana Erman, Urša Zrimšek, Martin Kožuh, Maja Ferle, Jan Kafol, Luka Žontar, Anja Kokalj, Blažka Šubic, Katja Čadež, Andraž Zrimšek** (Vsi OŠ Škofja Loka - Mesto). Učenci, ki so osvojili prva tri mesta na državnih tekmovanjih, pa so: **Andraž Zrimšek, Simon Bukovšek, Nejc Vene, Miha Korošec,** vsi v Pokalu Logo, vsi iz OŠ Škofja Loka - Mesto. **Ana Japelj** in **Jure Uršič** iz OŠ Jela Janežiča pa sta bila uspešna na državnem tekmovanju iz računalništva in Računanje je igra. Priznanja so prejeli tudi učenci glasbene šole za svoje dosežke na državnem ali mednarodnih tekmovanjih, in sicer: **Matic Košir, Kaja in Ana Sešek, Ula Kenda, Ana in Eva Poljanšek, Klara Božič, Ana Ažbe, Nika Kušar.** D. Ž.

AKTUALNO

Začenjajo se praznična dogajanja

Občina Škofja Loka 30. junija praznuje občinski praznik. Dotlej se bo zvrstilo več prireditev, med njimi tudi Venerina pot. Ta teden bo mednarodna konferenca.

stran 2

SOCIALA

Skrbijo za čisto in urejeno Loko

Devet let so že del škofjeloškega vsakdana, nepogrešljivo vlogo so igrali tudi v letošnji uprizoritvi Škofjeloškega pasijona. To so ljudje iz invalidskega podjetja Želva.

stran 9

ZANIMIVOSTI

Desetletje loško-flamskega prijateljstva

Občini Škofja Loka in Maasmechelen iz Belgije letos slavita deseto obletnico pobratenja. Jubilej slavita z različnimi prireditvami, 1. julija pa bodo spet podpisali listino o nadaljnjem sodelovanju.

stran 14

ZADNJA

Na začetku jih ni vleklo v planine

V terapevtski skupnosti Sopotnica, kjer je trenutno 21 mladih, so letos fantje in dekleta vključeni v projekt Hura prosti čas. Hodijo v hribe in se učijo vztrajnosti in odnosa do narave.

stran 16

Aktualno

Spuščen dvižni most: dobrodošli v gradu!

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka - Lansko jesen so obnovili vzhodni stolp s prvotnim vhodom v Škofjeloški grad. Od odprtju so obljubili, da bo srednjeveški vhod dobil tudi dvižni most. In res ga je! Obiskovalcem bodo novost pokazali ob Venerini poti, takrat ko vsa Loka zaživi po srednjeveško. Kot je povedala **Mateja Hafner Dolenc** z oddelka za okolje in prostor občine Škofja Loka, je mehanizem za dvigovanje in spuščanje mostu precej zapleten, naložba je bila zato precej zahtevna, čeprav denarno niti ne zelo velika. Mehanizem je skrit pod tlakom, mostovž je v močni hrastovi izvedbi, držijo ga mogočne verige. "Arhitekt dr. Darko Likar, ki je tudi sicer avtor ureditve vzhodnega stolpa, se je v ta detajl zelo poglobil. Našel je mojstre, ki so izdelali most, ki verodostojno odslikava duh takratnih časov. Po mostu se bo tudi vedelo, ali je obiskovalec na gradu dobrodošel ali ne: kadar bo spuščen, bo obiskovalcem sporočal, da so zaželeni, kadar bo dvignjen, gostov ne bo sprejemal," pojasni Mateja Hafner Dolenc. Most bodo odprli ob Venerini poti, program bo pripravil Janez Jocif z glasbeniki in plesalci, oblečeni v srednjeveška oblačila, ki bodo izvajali glasbo in plese iz tega obdobja.

Foto: Gorazd Kavčič

Stisko bodo reševali z mobilnim vrtcem

Občinski svet v Škofji Loki je na izredni seji odločal o tem, kako bodo reševali letošnjo stisko zaradi pomanjkanja prostora v loških vrtcih. Za leto 2009/2010 so v vrtcih namreč odklonili 167 otrok. Lani so povečan vpis reševali z odprtjem nekaj dodatnih oddelkov vrtca Čebelica v dijaškem domu, kar pa jim letos ne pomaga dosti, saj inšpekcijske službe ne dovoljujejo vpisa nad normativi. Da bi do jeseni rešili stisko staršev najmlajših otrok (manjka zlasti prostora za jasli), so najprej razmišljali o možnosti podelitve koncesije, kar pa je odbor za družbene dejavnosti zavrnil. Občinski svetniki pa so v četrtek na seji sklenili, da bodo težave skušali do jeseni rešiti s postavitvijo mobilnega vrtca na zemljišču ob vrtcu Najdihojca. Za mobilni vrtec, ki bi moral imeti najmanj osem oddelkov, da bi lahko sprejel do 112 otrok, naj bi v drugem rebalansu proračuna zagotovili 200 tisoč evrov. D. Ž.

loški glas

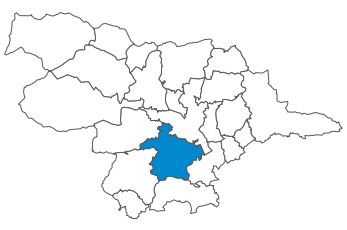

Loški glas je priloga Gorenjskega glasa

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj,
Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

UREDNICA
Danica Zavrl Žlebir

NOVINARJI
Boštjan Bogataj, Ana Hartman, Igor Kavčič, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Danica Zavrl Žlebir

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

Gorenjski Glas

Loški glas št. 2/letnik III je priloga časopisa Gorenjski glas št. 47, ki je izšla 16. junija 2009.
Loški glas je priložen Gorenjskemu glasu in brezplačno poslan v vsa gospodinjstva v občini Škofja Loka, izšel je v nakladi 24.300 izvodov. Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor.

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: od ponedeljka do četrtka neprekinjeno od 8. do 19. ure, petek od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,35 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

V mestu se začenjajo praznična dogajanja

Do 30. junija, ko občina Škofja Loka s slavnostno akademijo in podelitvijo občinskih priznanj praznuje občinski praznik, se bodo zvrstile številne prireditve.

Danica Zavrl Žlebir

Tudi letos se bo Škofja Loka z Venerino potjo vrnila v srednji vek. I Foto : Gorazd Kavčič

Prva je bila že sobotna Oglasbena Loka z nastopi učencev Glasbene šole Škofja Loka na mestnih ulicah in trgih. Ta teden sledi najprej mednarodna konferenca Management naravne in kulturne dediščine, 19. junija pa odprtje mednarodne filatelistične razstave ob 60-letnici Filatelističnega društva Lovro Košir Škofja Loka. 20. junija bo v mestu srednjeveški dan s tradicionalno Venerino potjo. Kot je povedala Andreja Križnar z Lokalne turistične organizacije Sora, se začenja ob 10. uri na Mestnem trgu s klicarjem in spremstvom, zaživela bo srednjeveška tržnica s prikazi starih obrti in bogatim spremljevalnim programom. Osrednji dogodek bo ob 18. uri predstava Coprniška krvava rihta v Loki. Uprizorili bodo sojenje Agati Schwarzkobler, ki ga je po Tavčarjevi Visoški kroniki dramsko priredil Ludvik Kaluža. Ob 20. uri pa bodo na Škofjeloški grad začeli vabiti Zvoki grajskih vrtov ansambla za staro glasbo Cappella Carniola z gosti. To bo tudi priložnost za odprtje novega dvižnega mostu na vhodnem grajskem stolpu.
Prvi dogodek bo že 21. junija ob odprtju obnovljenega Sokolskega doma, koncert Porgy and Bess, ki sta je po istoimenski Gershwinovi operi ustvarila avtorja Blaž Pucihar in Miro Božič. Naslednji večer bo slavnostno odprtje Sokolskega doma spremljala glasba Godalnega orkestra Glasbene šole Škofja Loka, 23. junija pa bo nastopil pevski zbor Lubnik, ki slavi 30-letnico delovanja. Med kopico dogodkov omenimo le še slavnostni akademiji, 25. junija na dan državnosti, in 30. junija, ob občinskem prazniku. 1. julija pa bo v galeriji Ivana Groharja slavnostni podpis listine o nadaljnjem sodelovanju med občinama Škofja Loka in Massmecheln, ki prijateljsko sodelujeta že deset let, ob tej priložnosti pa bo v galeriji tudi razstava del umetnikov iz tega pobratenega mesta.

Najprej pospešitev investicij

Tretji teden podjetništva in obrti podal tudi odgovore, kako iz gospodarske krize.

Boštjan Bogataj

Škofja Loka - Razvojna agencija Sora in Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka sta zadnji majski teden pripravila tretji Teden obrti in podjetništva na Loškem, s katerim želijo na različne načine približati obrt in podjetništvo širšemu krogu ljudi. Letos so se posvetili predvsem mladim, potencialnim podjetnikom, zaposlenim, brezposelnim, podjetnikom začetnikom, teden pa kronali s podjetniško tržnico na Mestnem trgu, kjer se je predstavilo 60 lokalnih obrtnikov z Matjažem Miklavčem, obrtnikom leta, in njegovo Mesarijo Štajnbirt.
Zaradi gospodarske krize je letos vrata zaprlo 41 obrtnikov in podjetnikov, novo registriranih je 52, le v občini Škofja Loka pa danes 450 gospodarskih družb zaposluje 6.200 delavcev. Škofjeloška občina prek Razvojne agencije Sora podjetnikom namenja ugodna posojila, vsota katerih se je v zadnjih dveh letih podvojila (približno dva milijona evrov), za vse, ki so ali bodo izgubili delo, pa so ustanovili program socialnega podjetništva. Kako iz finančno-ekonomske krize, je v petih odgovorih povedal Rok Šimenc, direktor razvojne agencije. Najprej s pospešitvijo potrošnje in investicij, predvsem s strani države, sledi ukrep garancij za posojila, saj podjetja težje pridobijo bančna posojila. Tretje je izobraževanje, torej za investicijo v ljudi, ki bodo prestrukturirali gospodarstvo. Usmeriti bi se morali v proizvodnjo končnih izdelkov in ne le polizdelke, kjer so dobavitelji močno ranljivi. Peti odgovor na krizo pa je pospeševanje izvoza, saj mora denar krožiti, z izvozom pa pridobi dodano vrednost nacionalnega pomena.

Grenc

Bližje po nakupih

Intenzivna gradbena dela, ki že vso pomlad potekajo na Grencu, obetajo, da bo Škofja Loka kmalu dobila večji nakupovalni kompleks. Prvi na zemljišču ob regionalni cesti Kranj-Škofja Loka gradi Hofer. Trgovina naj bi bila dograjena julija. Tu bo tudi Merkurjev nakupovalni center, v Škofjo Loko hkrati z njim prihaja tudi Tuš, za gradnjo na tem mestu se zanima tudi Lidl. Skupaj z Mercatorjevim hipermarketom, ki so ga konec aprila odprli v Starem dvoru, bo Škofja Loka dobila širše možnosti za potrošnjo, ki so jih občani doslej pogrešali. Medtem ko gradijo trgovine, pa bo rekonstruiran tudi del regionalne ceste. Krajani na Grencu so prvotnim rešitvam nasprotovali, češ da občutno poslabšujejo prometne razmere za tukajšnje prebivalce. Nekaj kompromisnih rešitev so z občino sicer dosegli, na cesto, ki naj bi notranjost vasi povezovala s Starim dvorom, pa bodo morali še počakati. D. Ž.

Foto: Gorazd Kavčič

ŽUPAN

Mesto dobiva kulturno dvorano

Pred občinskim praznikom, ki ga Škofja Loka praznuje 30. junija, smo v pogovoru z županom Igorjem Draklerjem obnovili letošnje pridobitve. Največja bo odprtje obnovljenega Sokolskega doma.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Župan Igor Draksler v industrijski coni na Trati I FOTO: GORAZD KAVČIČ

Kaj bo Škofja Loka pridobila s Sokolskim domom, ki ga s pomočjo denarja iz norveškega finančnega mehanizma obnavljate zadnji dve leti?

"Škofja Loka si je že pred tridesetimi leti zastavila cilj, da uredi kulturno dvorano, saj doslej razen prenovljenega gledališča na Spodnjem trgu ni imela ustreznega prostora za kulturne prireditve. Glede na tedanji razvojni razmah v občini pa je precej nenavadno, da se toliko desetletij na področju kulture ni zgodilo domala nič. Skoraj popolnoma zapuščeno dvorano so v preteklih letih za svojo dejavnost najprej usposobili kulturniki, natančneje Pevski zbor Lubnik. Občina se je temeljite obnove lotila pred dvema letoma in projekt prijavila na razpis iz norveškega finančnega mehanizma, v katerem sodelujemo skupaj s še štirimi gorenjskimi mesti. Na denar iz tega vira pa še vedno čakamo, vendar ne po krivdi Norvežanov, saj so oni denar že nakazali, pač pa se zopet zatika v naši državi! Na javnem razpisu je bilo za izvajalca projekta izbrano gradbeno podjetje SGP Tehnik, ki v teh junijskih dneh skupaj s podizvajalci končuje dela. Pri tem imamo kar nekaj težav, vendar računam, da bodo dela končana in bomo lahko 22. junija obnovljeni Sokolski dom s tremi dvoranami in spremljajočimi prostori tudi odprli. Skupaj s kinom Sora, ki je delno v občinski lasti, bo lahko primeren kompleks, kjer se bodo dogajale različne kulturne prireditve, posvetovanja, kongresi in podobno. Že ob samem odprtju bodo domači kulturniki pripravili lep dogodek, pričakujem pa, da bo kmalu potem steklo tudi siceršnje kulturno ter družabno dogajanje in bo Sokolski dom oživel."

Boste v kratkem obnovili tudi kino Sora?

"Zaenkrat še ne, saj se sedaj še urejajo pravna vprašanja v zvezi s solastništvom. Vsekakor pa bi v prihodnje radi poskrbeli tudi za to dvorano, ki bi bila lahko zelo dobro dopolnilo dejavnostim Sokolskega doma."

"Občina se je temeljite obnove Sokolskega doma lotila pred dvema letoma in projekt prijavila na razpis iz norveškega finančnega mehanizma, v katerem sodelujemo skupaj s še štirimi gorenjskimi mesti. Na denar iz tega vira pa še vedno čakamo, vendar ne po krivdi Norvežanov, saj so oni denar že nakazali, pač pa se zopet zatika v naši državi!"

Pred občinskim praznikom bodo končana dela na nekaterih cestah. Katerih?

"Že pred časom smo dokončali pločnik na izhodu iz mesta na poljanski strani, kjer je do Zabrajde sedaj ta del ceste varno urejen tudi za pešce. Občina je tej ureditvi namenila pol milijona evrov, uradno odprtje napovedujemo v dneh ob občinskem prazniku. Drugi pomembni odsek, ki bo končan ob tej priložnosti, pa bo zadnji del regionalne ceste Podlubnik-Klančar. Vsa dela še ne bodo dokončana, bo pa sproščena glavnina prometa na tem delu. Zadovoljni smo, ker je končno tudi ta del selške vpadnice urejen in ne bo več povzročal slabe volje ljudem, ki se vozijo po njem."

Na evropskem razpisu ''Evropa za državljane'' iz projekta, namenjenega sodelovanju s partnerskimi občinami, nam je uspelo pridobiti 45 tisoč evrov. Namenjeni so izvedbi mednarodne konference, ki jo bomo priredili ob odprtju Sokolskega doma, dve posvetovanji pa bosta še kasneje, v jeseni."

Zakaj so dela na tem odseku tako dolgo trajala?

"Gradnjo sta zapletla dva dogodka, eden je bil prestavitev vseh električnih in telekomunikacijskih napeljav, zaplet pa je bil tudi pri javnem razpisu. Kot rečeno, sedaj sem zadovoljen, da se stvar bliža koncu in bo omenjena cesta postala urejena mestna vpadnica. Urejeno pa bo tudi obračališče za avtobuse, kar bo pomembno prispevalo k prometni varnosti tega dela Škofje Loke."

Bodo v kratkem zakopali tudi gradbeni stroji za Poljansko obvoznico?

"O tem še ne bi želel reči ničesar, pričakujem pa tudi sam, da se bo to kmalu zgodilo. V začetku meseca julija pa pričakujemo tudi objavo razpisa ministrstva za promet za gradnjo predora pod Stenom in preostale dele trase na Poljanski obvoznici."

Končujete tudi gradnjo komunalne infrastrukture v industrijski coni. Je tudi to ena od letošnjih prazničnih pridobitev?

"Do konca junija, ko občina Škofja Loka praznuje, bo končana prva faza te naložbe, nato pričakujemo tehnični prevzem. Nekateri investitorji v industrijski coni že delajo, sicer pa gospodarska kriza vpliva tudi na samo hitrost investiranja. Pričakujemo, da se bo v prihodnje začelo tudi dogajanje, povezano s preselitvijo škofjeloške klavnice iz mestnega jedra v industrijsko cono na Trato. Tu mora svoj del vloge pri sofinanciranju odigrati tudi država. Naj še dodam, da imamo tudi že veljavno gradbeno dovoljenje za podvoz pod železnico na Trati, ta zahtevna investicija bo potekala v dogovoru s Slovenskimi železnicami. Ko se bodo gradbena dela začela, se bo za nekaj dni ustavil železniški promet, o čemer pa bodo ljudje še pravočasno obveščeni."

Tudi gradnja trgovske cone na Grencu je že v polnem razmahu, čeprav je trajalo precej časa, da se je na tem mestu kaj premaknilo. Kdaj pričakujete odprtje prve trgovine?

"Prav odločitvi investitorjev, da za gradnjo pridobijo kmetijska zemljišča, gre pripisati dolgotrajnost pri uresničitvi teh njihovih načrtov. Občinski prostorski plan namreč na tem mestu prvotno ni predvideval gradnje trgovskih središč in občina je na pobudo investitorjev te dokumente morala najprej spremeniti.

Ti postopki spremembe namembnosti zemljišč se namreč zelo dolgo vlečejo, trajalo je domala pet let, da se je lahko začelo graditi. Sedaj bomo Ločani vendarle dobili več trgovin in upam, da bodo tako meščani kot prebivalci iz okolice in obeh dolin zadovoljni s ponudbo. Razvoj trgovine podpira tudi občina, če ljudje izrazijo potrebo po tem. Sam pa sem bolj zagovornik dejavnosti, ki prinaša več novih kvalitetnih delovnih mest, kajti če bo delo, bodo ljudje lahko tudi trošili. Prva nova trgovina pa bo na Grencu odprta predvidoma julija."

V Škofji Loki ste nameravali za potrebe meščanov začasno urediti parkirišča na Nunskem vrtu. Kdaj jih boste začeli urejati?

"Trenutno smo v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja. Pričakujemo, da ga bomo dobili čez poletje, nato pa se bomo za sofinanciranje projekta prijavili na razpis Službe vlade za lokalno samoupravo. V načrtu pa imamo tudi obnovo brvi čez Selško Soro od avtobusne postaje do starega dela mesta. Tudi Kapucinski most je potreben obnove, a obeh hkrati ne moremo urejati, poleg tega pa je slednji tudi prometna povezava za Vincarje, kjer je še vedno tovarna Unitech."

Že ves junij se vrstijo prireditve, povezane z občinskim praznikom. Bodo praznovanja ob tej priložnosti kaj skromnejša glede na letošnjo recesijo?

"V rebalansu letošnjega proračuna so svetniki denar za občinska praznovanja oklestili za 24 tisoč evrov, tako da imamo letos za vse leto na razpolago 80 odstotkov lanskoletnih sredstev. Praznovanja bodo sicer nekoliko skromnejša, vendar mislim, da vsebinsko ne bodo prav nič izgubila. Naj še povem, da nam je na evropskem razpisu ''Evropa za državljane'' iz projekta, namenjenega sodelovanju s partnerskimi občinami, uspelo pridobiti 45 tisoč evrov. Namenjeni so izvedbi mednarodne konference, ki jo bomo priredili ob odprtju Sokolskega doma, dve posvetovanji pa bosta še kasneje, v jeseni."

"Drugi pomembni odsek, ki bo končan ob tej priložnosti, pa bo zadnji del regionalne ceste Podlubnik-Klančar. Vsa dela še ne bodo dokončana, bo pa sproščena glavnina prometa na tem delu. Zadovoljni smo, ker je končno tudi ta del selške vpadnice urejen in ne bo več povzročal slabe volje ljudem, ki se vozijo po njem."

Občinske novice

Otroci bodo spet letovali v Pineti

Danica Zavrl Žlebir

V otroškem letovišču v Pineti pri Novigradu letos spet pričakujejo več kot osemsto otrok. Gre za vsakoletno letovanje otrok, ki imajo težave z zdravjem. Podjetje Pinesta iz Kranja je že razpisalo letošnja zdravstvena letovanja in sprejema prijave za pet izmen. Prva, za predšolske otroke, bo že od 22. junija do 2. julija, nato pa se bodo do konca poletja zvrstile še štiri za šolske otroke. Starši naj se z otrokom oglasijo pri izbranem zdravniku, kjer dobijo napotnico, priporoča Rajko Kožar, direktor podjetja Pinesta, ki se ukvarja z zdravstvenimi kolonijami. Z napotnico se starši otrok z območja občine Škofja Loka in obeh dolin oglasijo na Centru za socialno delo Škofja Loka. Nato počakajo, da jih kaka dva tedna pred odhodom na morje obišče vzgojitelj, ki bo z njimi vseh štirinajst dni letovanja. V vsaki izmeni letuje okoli tristo otrok, v vseh petih jih je lani preživljalo počitnice 860. "745 otrok je prišlo na morje zaradi zdravstvenih razlogov," še pravi Rajko Kožar. Letovanje otrok sofinancira zdravstveno zavarovanje, socialno ogroženim pa tudi občine, najvišji prispevek, ki ga za počitnice plačajo starši, je tako 220 evrov.

PRIREDITVE V ŠKOFJI LOKI

30. JUNIJ 973 — **30. JUNIJ 2009**

17.–20. junij 2009 — 17 SRE — **Škofja Loka**

Ob odprtju prenovljenega Sokolskega doma: **MEDNARODNA KONFERENCA »MANAGEMENT NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE /LIVE SET/«** | www.skofjaloka.si

18.00 — 19 PET — **OŠ Škofja Loka – MESTO**

ODPRTJE MEDNARODNE FILATELISTIČNE RAZSTAVE MA-GE-LO PHILA 2009
10. obletnica pobratenja med občinama Škofja Loka in Maasmechelen
60. obletnica delovanja filatelističnega društva »Lovro Košir«

9.00–22.00 — 20 SOB — **Mestni trg, Cankarjev trg, Loški grad**

VENERINA POT | Srednjeveški dan v Škofji Loki

20.00 — 21 NED — **Sokolski dom**

KONCERT ob odprtju prenovljenega Sokolskega doma:
»PORGY AND BESS« po istoimenski operi Georga Gershwina Porgy and Bess
avtorski glasbeni projekt Blaža Puciharja in Mira Božiča

20.00 — 22 PON — **Sokolski dom**

SLAVNOSTNO ODPRTJE PRENOVLJENEGA SOKOLSKEGA DOMA
Kulturni program: GODALNI ORKESTER GLASBENE ŠOLE ŠKOFJA LOKA
Armin Sešek | mentor in dirigent, Igor Mitrović | violončelo solo
TRIO KVARTET

20.00 — 23 TOR — **Sokolski dom**

Ob odprtju prenovljenega Sokolskega doma in 30. obletnici delovanja
SLAVNOSTNI KONCERT Pevskega zbora Lubnik z multimedijsko predstavitvijo obnove

19.00 — 24 SRE — **Sokolski dom**

BLAZNIKOV VEČER – PREDSTAVITEV 55. ŠTEVILKE LOŠKIH RAZGLEDOV

19.30 — 25 ČET — **Loški grad**

SLAVNOSTNA AKADEMIJA OD DNEVU DRŽAVNOSTI
MESTNI PIHALNI ORKESTER ŠKOFJA LOKA | Gostje: ANSAMBEL ŠTAJERSKIH 7

20.30 — 26 PET — **Mestni trg**

VLADO KRESLIN in **MALI BOGOVI** z gostjo: Severa Gjurin | **NEISHA**

10.00 — 27 SOB — **Kulturni dom Sv. Duh**

Plesno govorna predstava | **PLANETI PLEŠEJO** | namenjena za otroke od 3 let dalje

19.00 — 30 TOR — **Loški grad**

SLAVNOSTNA AKADEMIJA OB OBČINSKEM PRAZNIKU
S PODELITVIJO PRIZNANJ OBČINE ŠKOFJA LOKA ZA LETO 2009
MANCA IZMAJLOVA | Godalni orkester Glasbene šole Škofja Loka

19.00 — 1 SRE — **Galerija Ivana Groharja na Mestnem trgu**

PODPIS LISTINE O NADALJNJEM SODELOVANJU MED OBČINAMA
ŠKOFJA LOKA IN **MAASMECHELEN** (10. obletnica pobratenja med občinama)
ODPRTJE RAZSTAVE UMETNIŠKIH DEL PRIZNANIH UMETNIKOV IZ MAASMECHELNA

20.30 — **C. Marijinega oznanjenja v Crngrobu**

KONCERT v okviru festivala SEVIQC Brežice
(Silvia Vajente | sopran, Giacomo Barchiesi | čembalo)

19.30 — 3 PET — **Mestni trg**

ODPRTJE MEDNARODNEGA FESTIVALA PIHALNIH ORKESTROV
FOLKLORNA SKUPINA ŠKOFJA LOKA
SLOVENSKI PLESNI ANSAMBEL TRIGLAV IZ KANADE (WINNIPEG)

10.00–21.00 — 4 SOB — **Mestni trg Kapucinski trg**

MEDNARODNI FESTIVAL PIHALNIH ORKESTROV

WWW.SKOFJALOKA.SI

Projekti se odmikajo v naslednje leto

Državne službe znova pozivajo občine, ki se s projektom Urejanja porečja Sore potegujejo za evropski kohezijski denar, da dopolnijo vlogo.

Danica Zavrl Žlebir

V projektu Ureditev porečja Sore bodo obnovili tudi osrednjo čistilno napravo v Škofji Loki.

"V drugem četrtletju smo nadaljevali intenzivna usklajevanja z Ministrstvom za okolje in prostor in Službo vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj predvsem na tistem delu projekta urejanja porečja Sore (UPS), ki zadeva odvajanje in čiščenje odpadne vode. Ta del projekta je bil po oceni okoljskega ministrstva konec aprila usklajen, zato smo bili z njegove strani pozvani, da sprejmemo dokončno investicijski program na občinskem svetu in začnemo s pripravo razpisne dokumentacije. Ocenili so namreč, da je ta del projekta UPS dovolj dodelan in da bo v lahko v kratkem izdana odločba o dodelitvi sredstev pomoči iz kohegijskega sklada EU," nam je o stanju projekta povedala njegova koordinatorica, škofjeloška podžupanja **Mirjam Jan Blažič.**

"Občinski svet je zato že prvi teden maja sprejel investicijski program, na kar se je v pregled projekta vključila še služba vlade za lokalno samoupravo (SVLR). Kot organ upravljanja in tisti, ki izdaja odločbe o dodelitvi pomoči iz kohezijskega sklada EU, nas je SVLR teden pozneje seznanil z novim paketom aktualnih sprememb. Na podlagi le-teh je bilo denimo potrebno popraviti celotno finančno analizo, ker novi predlog meril za projekt UPS predvideva, da se v primeru skupine projektov finančna analiza izdela za vsak projekt posebej in ekonomska analiza za celotno skupino projektov. Iz tega sledi, da mora vloga za potrditev pomoči vsebovati elemente in rezultate finančne analize (vključno z izračunom finančne vrzeli) za vsak projekt posebej in izračun prispevka skupnosti tudi za vsak projekt. Želimo si in upamo, da novih zahtev po spremembah ne bo več, oziroma da na strani projekta ni več nobenih ovir za izdajo odločbe. Projekt izgradnje kanalizacijskega sistema in čistilnih naprav za odpadno vodo za občino Škofja Loka je vreden 20,89 milijona evrov in bo financiran v deležu 64,58 odstotka iz kohezijskega sklada EU, 25,42 odstotka iz državnega proračuna in 10 odstotkov iz občinskega proračuna. Projekt bo lahko vključen v predlog državnega proračuna šele v letu 2010 in 2011. Prizadevanja po hitrejšem črpanju nepovratnih sredstev EU omejuje finančna sposobnost države oz. njenega proračuna."

Drugi del projekta UPS, ki vključuje izgradnjo primarnega vodovodnega omrežja, pa bo na podlagi zahtev po zmanjšanju celotne vrednosti za vse štiri občine na 26 milijonov evrov in zahtevka SVLR za pripravo finančne in ekonomske analize po novih kriterijih pripravljen in ponovno oddan na MOP do konca junija, še pove Jan Blažičeva. Naj dodamo, da je občina Škofja Loka skupaj z drugimi tremi, ki sodelujejo pri projektu, prvega oddala že januarja lani, drugega, povezanega z vodovodi, pa marca.

Na temo evropskega projekta Urejanje porečja Sore, s katerim bodo na Škofjeloškem zgradili primarni vodovod, kanalizacijo in čistilne naprave, se redno sestajajo župani vseh štirih občin, pred časom so bili tudi na pristojnem ministrstvu. "Povedali so nam, da zelene luči za začetek projekta ne bomo dobili do leta 2011. To je za nas veliko presenečenje, saj imamo z naše strani pripravljeno vse, da bi projekt lahko začeli izvajati jutri," pravi Franci Kranjc, direktor žirovske občinske uprave. Uradnih razlogov o zamudi v občinah nimajo, saj je evropski denar zagotovljen, zatikalo naj bi se pri sofinanciranju države. Tako imajo v Žireh že pridobljena gradbena dovoljenja za kanalizacijo Rakulk in Dobračeva ter vodovod Žiri. Podobno je tudi v Železnikih. B. B.

Ponudbe še vedno premalo

Podeželje na Škofjeloškem se razvija, vendar je možnosti in priložnosti še veliko.

Boštjan Bogataj

Škofja Loka - Razvojna agencija Sora in njeni partnerji so pred kratkim že sedmič izpeljali Teden podeželja na Škofjeloškem, s katerim želijo predstaviti ljudi in dejavnosti na podeželju ter jim s tem dati priznanje za njihovo prizadevnost, delo in razvojne rezultate. "Ob takšnih priložnostih lahko aktivni posamezniki, kmetije z dopolnilnimi dejavnostmi in drugi predstavijo izdelke, storitve in aktivnosti s podeželja ter pletejo vezi z novimi poslovnimi partnerji," pravi Kristina Miklavčič iz razvojne agencije.

Prvi junijski teden je tako že tradicionalno namenjen predstavitvi podeželja, ki ga izkoristijo tudi za povezovanje in sodelovanje institucij in društev, ki delujejo na področju razvoja podeželja. "Skupaj pripravimo nove načrte, nove aktivnosti in izmenjamo izkušnje s podobnimi institucijami v okolici," pojasnjuje Miklavčičeva. Letos so izvedli vrsto izobraževanj, ki lahko le dvignejo kakovost produktov, udeleženci pa na ta način izvejo tudi za aktualne razpise za sofinanciranje razvoja njihove dejavnosti.

Škofjeloško območje je sicer že dolgo vodilno po številu dopolnilnih dejavnostih na kmetijah, vendar ponudba visoko kakovostnih izdelkov še vedno ni zadostna (povpraševanje po tovrstnih izdelkih je iz leta v leto večje). Tudi zato z dogodki, kot je Teden podeželja, spodbujajo nove proizvajalce za registracijo dejavnosti in vključitev v blagovno znamko Dedek Jaka in Babica Jerca.

Pogovor

Evropa je tudi kulturna unija

Na povabilo občine Škofja Loka je ob tednu Evrope na mednarodnem posvetu o družini sodelovala tudi evropska poslanka Ruth Hieronymi. Za gospo, ki pripada politični skupini Evropske ljudske stranke in evropskih demokratov, je zavidanja dolga politična kariera, zadnje desetletje v Evropskem parlamentu. Na letošnjih volitvah ni več kandidirala.

Danica Zavrl Žlebir

Ruth Hieronymi | Foto: Tina Dokl

Ruth Hieronymi v evropskem parlamentu zastopa pokrajino Bonn-Köln. To je regija s skoraj tremi milijoni prebivalcev, Hieronymijeva pa edina poslanka tega območja. Nemčija (ki ima 86 milijonov prebivalcev) ima sicer v EU parlamentu 99 poslancev. Slovenija z dvema milijonoma prebivalcev jih ima sedem, na število prebivalcev več kot Nemčija. Če pa obvelja lizbonska pogodba, bo Slovenija dobila poslanca več, Nemčija pa tri manj (96).

Verjetno ste Slovenijo obiskali že večkrat. Kakšen vtis je naredila na vas?
"Slovenijo sem obiskala že večkrat, zahvaljujoč prav vaši poslanki Ljudmili Novak, tu sem bila tudi med vašim lanskim predsedovanjem, in lahko rečem, da sem jo odkrila v vsej njeni lepoti."

Kako v evropskem parlamentu sodelujete s slovenskimi poslanci?
"Najtesneje sodelujemo v odboru za kulturo, izobraževanje in medije, v katerem je tudi močan lobi za kulturno dediščino in izobraževanje za mlado generacijo. Veseli me, da imamo enako vizijo, da EU ne pojmujemo le kot skupnosti z ekonomskimi cilji, pač pa imamo skupne kulturne vrednote. Prav tako smo si soglasni, da je zelo pomembno vlagati v mlado generacijo, v izobraževanje in raziskave, to so najpomembnejše naložbe v prihodnost v Sloveniji, Nemčiji in vsepovsod po Evropi."

V evropskem parlamentu ste bili tudi glavna poročevalka za program Media Mundus. Kaj prinaša ta program?
"Ena najpomembnejših kulturnih dobrin v Evropi je kulturna raznolikost. Ena od poti, kako to doseči, je tudi evropski film. Na žalost imamo zelo razdrobljen evropski filmski trg. 70 odstotkov filmov, ki jih prikazujejo v naših kinematografih, je ameriških, in le 10 odstotkov evropskih filmov gre prek meja Evropske unije. 90 odstotkov naših filmov je prikazanih le v državah, kjer nastanejo. Zato je za kulturno raznolikost zelo pomembno, da omogočimo večjo uspešnost evropskim filmom na evropskih tleh, zato potrebujemo široko evropsko povezovanje in zaradi tega je med drugim nastal tudi t. i. media program. Ta je še posebej pomemben za manjše članice."

Na letošnjih volitvah pa ne kandidirate več?
"Poslanka v Evropskem parlamentu sem od volitev leta 1999 in na letošnjih ne bom znova kandidirala. Razlog je, ker sem v politiki navzoča že zelo dolgo, skupaj s sodelovanjem v lokalnem in regionalnem parlamentu v Nemčiji kar 37 let. To je dovolj. Ne bom pa se povsem poslovila od politike, pač pa bom delala v nevladnih organizacijah za kulturo, izobraževanje ..."

Na posvetu v Škofji Loki ste predstavili današnjo družinsko politiko v Nemčiji. Kakšna je?
"V Nemčiji smo glede družinske politike v obdobju tranzicije. Pred 20 leti je bila jasna linija te politike, razdeljena na dve področji: matere so bile odgovorne za otroke in hišo. Sedaj se to spreminja, družini ponujamo izbiro in jo skušamo podpirati v obeh sektorjih. Družinski dodatek, ki ga prejmejo družine, ko se odločijo za otroke, omogoča, da starši po treh letih lahko pridejo nazaj v isto podjetje, kar jim omogoča tako poklicno kariero kot tudi skrb za družino."

"Sodelovanje v Evropski uniji nam v Nemčiji pomaga bolje reševati nekatera vprašanja, pomembna za naše državljane," pravi sedaj že nekdanja evropska poslanka. To velja tudi za družinsko politiko, kjer izkušnje iz Francije, zlasti pa še skandinavskih držav, kažejo, da lahko ženske ob ustreznih pogojih dobro uskladijo družinsko in poklicno življenje, to pa je dobro tudi za večje število rojstev. Staršem omogočajo možnost izbire, ali bodo otroke varovali doma ali bodo v vrtcu, dajejo starševski dodatek, nadomestilo za starševstvo lahko dobita oba starša, ne glede na to, ali sta zaposlena ali ne. Omogočajo pa tudi, da se delovno mesto ohrani tri leta, če starši izkoristijo dopust za vzgojo otroka. Tistemu od staršev, ki velja za prvega odgovornega za vzgojo, se ta čas šteje tudi v pokojninsko dobo.

Katere so za vas najpomembnejše skupne evropske teme?
"Najprej je treba stabilizirati evropski projekt kot tak, torej zagotoviti podporo državljanov v kampanji za ratifikacijo lizbonske pogodbe. Drugi cilj je uspešno delati skupaj za rešitev finančne in gospodarske krize. Kar zadeva kulturne cilje, pa je za danes najpomembnejši izziv zaščititi avtorske pravice in intelektualno lastnino. To je danes zelo težko, ker gre za dvoje nasprotujočih si strani: na eni strani je industrija (glasbena, filmska), ki išče zaslužek in se močno bori zoper piratstvo, na drugi pa gibanje za široko dostopnost informacij in intelektualnih dobrin. Med njima je treba najti pravo ravnovesje. Za nadaljnjo kulturno raznolikost je to pomemben cilj."

Kako gledate na odnose Slovenije s Hrvaško, ki je kandidatka za članico EU?
"Hrvaška ima dolgo, čudovito obalo, zato ne razumem, zakaj je za Hrvaško tako zelo pomembno, da bi imela še kos tega malo morja na slovenski strani. Upam, da bosta državi glede tega našli kompromis. Za Slovenijo se mi zdi, da mora vztrajati pri svojem. Gre za problem obeh držav in tudi Evropske unije. Z Ljudmilo Novak sva o tem večkrat razpravljali in doumela sem, da državi tega nista uredili prej, ker so bili v 90-tih letih časi tranzicije in ne čas za sporazume med obema državama glede meje. Te okoliščine razumem, enako drugi kolegi poslanci, saj so nam vaši poslanci to večkrat pojasnjevali. Manj pa je ta problem blizu ljudem v nacionalnih parlamentih in vladah, kjer se ne zavedajo dovolj zgodovinskih okoliščin tega procesa."

Konferenca z mednarodno udeležbo

V letošnjem prazničnem programu je tudi mednarodna konferenca Management naravne in kulturne dediščine, za katero je občina Škofja Loka pridobila evropski denar.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka - Iz projekta Evropa za državljane, namenjenega sodelovanju s partnerskimi občinami, so pridobili 45 tisoč evrov. Škofja Loka je na program kandidirala s projektom Majhna evropska mesta - živa, kreativna in inovativna mesta za življenje in delo.

Prva od treh konferenc na temo managementa naravne in kulturne dediščine bo torej že od 17. do 20. junija, druga, ki se bo lotila družbene odgovornosti podjetij in njihove vpetosti v lokalno okolje, bo septembra, tretja z naslovom Mesto za mlade - mladi za mesto, pa prihodnjo pomlad. V projekt so vključena partnerska mesta Freising (Nemčija), Maasmechelen (Belgija), Tabor (Češka), Carlow (Irska), Varaždin (Hrvaška) in Medicina (Italija).

Kot je povedala programska vodja konference **Andreja R. Megušar**, se bo dogodek začel s slovesnim odprtjem na Škofjeloškem gradu, kjer bo navzoča tudi ministrica za kulturo Majda Širca. Prvi bo o kulturnem managementu govoril častni predavatelj dr. Frans Brouwer z Nizozemskega. Naslednje dni pa se bo zvrstilo še več uglednih predavateljev, denimo dr. Bogomir Kovač z Ekonomske fakultete v Ljubljani, dr. Vesna Čopič s Fakultete za družbene vede, Katja Udir Mišič z inštituta za medijske komunikacije Univerze v Mariboru, ugledni etnolog dr. Janez Bogataj s Filozofske fakultete v Ljubljani in drugi. V okviru mednarodnega srečanja bodo priredili tudi nekaj delavnic, predstavniki partnerskih mest bodo predstavili primere dobrih praks. Ob koncu konference bodo v soboto, 20. junija, dopoldne pripravili tudi javno tribuno o temah s konference, nato pa se bodo gostje udeležili Venerine poti in spremljajočih dogodkov ob njej. Vmes si bodo ogledali tudi obnovljen Sokolski dom.

Podporo dali Jožetu Bogataju

Za mesto ravnatelja Gimnazije Škofja Loka se potegujejo trije kandidati: Jože Bogataj, Vladimir Pirc in Ana Prevc Megušar. Škofjeloški občinski svetniki so na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja dali pozitivno mnenje Jožetu Bogataju, kar so utemeljili z vizijo, ki jo ima kandidat o razvoju gimnazije, s pozitivnimi mnenji dijakov in s kandidatovim dosedanjim delom, ki je kot pomočnik ravnatelja že v preteklosti pripomogel k dobremu vodenju zavoda. D. Ž.

Novi predstavniki v svetu vrtca

Svetu zavoda Vrtec Škofja Loka je minil štiriletni mandat. Zato so v loškem občinskem svetu imenovali tri nove predstavnike v ta organ. Novi predstavniki ustanovitelja bodo odslej Lidija Goljat, Mateja Čepin in Peter Pokorn. V svetu zavoda je poleg treh predstavnikov ustanovitelja še pet predstavnikov delavcev in trije predstavniki staršev. D. Ž.

Ob odprtju prenovljenega Sokolskega doma vas vabimo na mednarodno konferenco:

MANAGEMENT NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

Slavnostno odprtje 17. junija ob 19. uri - SV stolp Škofjeloškega gradu

Uvodno predavanje: **dr. Frans Brouwer - KULTURNI MANAGEMENT (Nizozemska)**

VSE INFORMACIJE:

EUROPE 4 CITIZENS
Škofja Loka, 17. - 20. junij 2009

WWW.SKOFJALOKA.SI

Kultura

Uni-versus v Škofji Loki

V Galeriji Ivana Groharja je na ogled kiparsko-ambientalna postavitev del akademske kiparke Alenke Vidrgar.

Igor Kavčič

Do konca meseca je v Galeriji Ivana Groharja na ogled razstava del akademske slikarke Alenke Vidrgar iz Ljubljane. Kot je zapisala kustodinja Loškega muzeja Barbara Sterle Vurnik, je avtorica skozi svojo dolgoletno kiparsko prakso razvila lasten koncept možnih pogledov in dilem na vprašanje, ali je svet res takšen, kot nam ga razlaga znanost, oziroma ali je res takšen, kot ga na primer vidimo mi. V svojem kiparstvu se skuša zdaj še odločneje kot doslej fizično odlepiti od tal, to odcepitev pa metaforično in večplastno podati tudi kot poskus odcepitve pogleda, uma in duha od ustaljenega, kot poskus odcepitve od zakoreninjenega zaznavanja, videnja sveta.

Tako si je Vidrgarjeva svoj najnovejši cikel zamislila kot dvodelno prostorsko postavitev. Tik nad tlemi viseči glineni kupčki rišejo sledi in sence v prahu pod seboj in na neki način spominjajo na urejeno megalitsko pokrajino. Drugi del je nadgradnja prvega, zapolnjujejo pa ga prav tako viseče, a že krepko vzdignjene venčaste oblike, ki skušajo, prepredene z lepljivo pajčevinasto strukturo, v svojem lebdenju vizualizirati ukrivljeno perspektivo njihovega prostora in časa. Če prvi del pooseblja prvinskost, arhaičnost, preteklost, je drugi del mnogo bolj brezčasen pa tudi večpomenski, o postavitvi, ki jo je avtorica poimenovala Uni-versus, razmišlja Barbara Sterle Vurnik.

Alenka Vidrgar je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani diplomirala leta 1983, kjer je opravila tudi podiplomski študij in leta 2002 magisterij. Sodelovala je na mnogih samostojnih in skupinskih razstavah doma in v tujini, med drugim pa je sta njeno delo tudi javni postavitvi, spomenik Leonu Štuklju v Mestnem parku v Mariboru, prav tako pa Štukljev portret na Ministrstvu za pravosodje RS v Ljubljani.

70 let

Loški muzej

Loški muzej Škofja Loka
Grajska pot 13
4220 Škofja Loka
tel.: 04/5170400
fax: 04/5170412
e-pošta: loski.muzej@guest.arnes.si
www.loski-muzej.si

Ob 70-letnici Loškega muzeja Škofja Loka vas vabimo na ogled:

- razstave Poslikane skrinje na Loškem v Galeriji Loškega gradu
- stalnih zbirk
- razstave Franca Novinca
- Škoparjeve hiše.

Na predvečer poletne muzejske noči,
v petek, 19. junija 2009,
ob 20. uri napovedujemo:

- razstavo Stavbna zgodovina Loškega gradu in
- koncert akustične skupine Tantadruj

Vabljeni!

www.loski-muzej.si

Mlajši Lubnik jih ima trideset

Prihodnji torek, 23. junija, ob 20. uri bo v Kristalni dvorani v Sokolskem domu v Škofji Loki slavnostni koncert ob 30-letnici Pevskega zbora Lubnik. Tako hrib kot zbor sta danes ena od škofjeloških značilnosti.

Igor Kavčič

"V prvem delu slavnostnega koncerta bomo zapeli pesmi po naših željah. Naj si izberemo naše najljubše pesmi, ki smo jih prepevali v teh tridesetih letih, nam je predlagal zborovodja Andrej. Vsak izmed nas je izbral nekaj pesmi in največkrat zapisane so se potem uvrstile v program," je povedala tokratna sogovornica, dolgoletna predsednica zbora Majda Bogataj. Sledile bodo pesmi iz držav, v katere so hodili na nastope, festivale in turneje, zaključek pa bo spet slovenski. Koncert bo sploh nekaj posebnega, kot menijo v Lubniku primeren jubileju, ki ga zbor praznuje. Dve pesmi, ki jih je posebej za zbor uglasbil skladatelj Andrej Misson, bodo izvedli prvič, ob nekaterih pesmih bomo slišali tudi inštrumentalne spremljave, naj bodo to trobila, klavir, citre ali pa kar cel ansambel. Pri Lubniku se namreč Slovenija poje ob spremljavi ansambla, ki jih je spremljal na njihovem gostovanju po Avstraliji. Ne bo manjkalo duhovitih skečev in presenečenj ...

Bogata, polna zanimivih pevskih in družabnih doživetij je tudi tridesetletna zgodovina Pevskega zbora Lubnik. Ta se je začela pozimi leta 1978, ko se je zbral iniciativni odbor pevk in pevcev, ki so izstopili iz Komornega zbora Loka, a so v želji, da bi še naprej peli, sprejeli sklep o ustanovitvi zbora. Naslednje leto so registrirali društvo in zbor je začel z delom, v jeseni že z zborovodjem Tomažem Tozonom, ki je potem zbor vodil kar dvajset let, vse do leta 1999, ko je dirigentsko paličico v roke vzel sedanji zborovodja Andrej Žagar. Na začetku je v zboru pelo 26 pevcev, 8 sopranov, 6 altov, 7 tenorjev in 5 basov. Od prve postave jih danes v Lubniku prepeva še sedem: Mira Bergant, Marija Bergant, Majda Bogataj, Peter Ceferin, Anton Hafner, Zofka Kafol in Marjeta Šifrer.

Po podatkih vedno zanesljivega kronista zbora Petra Ceferina je v zboru doslej prepevalo 206 pevk in pevcev, ob današnjih 44 se je torej v tridesetih letih na Lubnikovih praktikablih izmenjalo še skoraj 160 ljubiteljev lepega petja. "Ko sama gledam na naša pretekla leta, imam občutek, da so hitro minila, saj so tako spomini na naše prve dni v zboru kot zadnje obsežne turneje po drugih celinah še kako živi," razmišlja Bogatajeva, že sedemnajsto sezono predsednica zbora. "Sama sem v mladih letih obiskovala glasbeno šolo, se učila klavirja, harmonike in solo petja in petje v zboru je bilo zame tako rekoč nekaj samoumevnega," dodaja in nadaljuje: "Tudi v družini sem imela vedno podporo v tem. Ko sem se poročila, takrat sem pela še v Komornem zboru, je zborovodja Foršek v šali dejal bodočemu možu, damo vam jo, če bo lahko pela, sicer ne bo nič." Načelo, da, če nekaj delaš z veseljem, ni za to nikoli problema, drži tako pri njej kot pri drugih pevcih, ki so v tridesetih letih dali vsak svoj prispevek k zboru, ki je v vseh teh letih zaznamoval ljubiteljsko pevsko kulturo na Škofjeloškem ter na številnih gostovanjih po Sloveniji in v svetu.

Zbor je v vseh teh letih obredel dobršen del sveta, v prvih letih predvsem po državah Evrope, v zadnjem desetletju pa so s slovensko pesmijo navduševali rojake po Kanadi, v ZDA, Avstraliji in lani tudi v Argentini. Pred šestimi leti so izdali tudi zgoščenko S slovensko pesmijo v svet, ki jo še danes radi ponesejo s seboj na vsako gostovanje. Nastopali so na festivalih, med drugim leta 1995 tudi na Naši pesmi v Mariboru, prepevali so na številnih pevskih revijah, občinskih, območnih, ob občinskih praznikih ter prireditvah. Zbor je organiziral tudi mnoge širše zasnovane pevske prireditve v Škofji Loki, kot so večeri planinskih pesmi, Slovenc' Slovenca vabi, koncerte drugih zborov iz Slovenije in zamejstva in podobno ...

V 30 letih so nanizali 107 samostojnih koncertov, več kot dvajsetkrat so sodelovali z drugimi pevskimi skupinami in zbori, trikrat toliko nastopili ob priložnostnih dogodkih.

V bogatem in raznolikem repertoarju Lubnikovih pesmi je več kot 440 skladb, ki so jih doslej izvajali, naučili pa so se jih "za vsak slučaj" še nekaj več. "Program skladb, ki smo se jih učili posamezno sezono, po običaju vedno predlaga zborovodja. V naših notah najdemo zares raznolik izbor pesmi, od ljudskih do umetnih pesmi, radi pojemo pesmi tujih narodov, pogosto smo se lotevali sakralne glasbe ...," razlaga Majda Bogataj. Vaje imajo dvakrat na teden, tam, kjer so jih imeli tudi pred tridesetimi leti, v prostorih OŠ Ivana Groharja, kadar je potrebno več vaje, pa je tudi cel dan premalo. Gospodarska kriza, ki se v zadnjem času močno odraža tudi na Škofjeloškem, je tako kot mnoga ljubiteljska kulturna društva tudi Pevski zbor Lubnik postavila pred dejstvo, da je sponzorjev za njihovo delovanje vse manj. Pa vendar mnogi, ki zboru že od nekdaj stojijo ob strani, so tudi pri tokratnem slavnostnem koncertu stopili skupaj.

"V zboru nas je trenutno kar 44, kar ni malo. Res pa je tudi, da nas je skoraj polovica že upokojencev in naša največja želja je, da bi zbor okrepili tudi z novimi mladimi močmi," je še povedala Bogatajeva, ki predvsem v tem vidi nadaljevanje njenega in svojih sopevk in sopevcev najljubšega zbora, ki slovi po izjemno lepem zvoku. Slavnostni koncert je tako rekoč že razprodan, zato bodo jeseni koncert zagotovo še enkrat ponovili, določili so si že termin 17. oktober. Vsi, ki vas zanima o zboru še kaj več, po dolgem ali počez, pa boste lahko prebirali tudi publikacijo na skoraj sto straneh, ki so jo Lubnikarji pripravili ob svojem jubileju.

Tridesetletno tradicijo Pevskega zbora Lubnik danes nadaljuje 44 pevk in pevcev, vsakih natančno pol, že deseto sezono pa jih vodi Andrej Žagar. / Foto: arhiv zbora

Gospodarstvo, sociala

Stečaj, odkup in optimizem

Kriza je v sicer gospodarsko močni Škofji Loki v zadnjih mesecih pokazala zobe. Brezposelnost se je skoraj podvojila, vendar v podjetjih ne vidijo le črne slike in rdečih številk.

Boštjan Bogataj

Škofja Loka - Brezposelnost na Gorenjskem se je v zadnjem mesecu (primerjava maja z aprilom) celo nekoliko zmanjšala, enako velja tudi na Škofjeloškem. Konec maja je bilo na Uradu za delo Škofja Loka prijavljenih 948 oseb, vendar se bo številka zaradi prijave delavcev LTH v stečaju do konca meseca zvišala za vsaj 20 odstotkov. Stopnja registrirane brezposelnosti na Škofjeloškem sicer narašča od letošnjega januarja, v zadnjem letu je višja za 1,8 odstotne točke oziroma je 4,7-odstotna (podatek za marec).

Svojevrstno olajšanje in hkrati tragedijo so v začetku meseca doživeli delavci LTH. Sodišče je 3. junija razglasilo stečajni postopek, prejeli so odločbe o odpovedi zaposlitve, prihodnji teden se bodo začeli prijavljati na Zavod za zaposlovanje. "Samo dolgovi do delavcev znašajo okoli tri milijone evrov, kar je enako znesku, ki naj bi ga po besedah Iztoka Hohnjeca, predsednika nadzornega sveta, ena od bank odpisala. Na ta način bi bili lahko poplačani, vendar v popolno plačilo terjatev zaposleni niti ne verjamemo," pravi prvi sindikalist podjetja **David Švarc**. Zadnje tri plače in odpravnina delavcev so sicer prednostne terjatve delavcev, ki pa prej računajo na od 1.300 do 1.500 evrov iz jamstvenega sklada (v začetku julija), prvo (borno) nadomestilo pa šele konec julija.

LTH je ob stečaju zaposloval okoli 300 sodelavcev, le kaka desetina pa bo imela po besedah stečajnega upravitelja **Dušana Taljata** morda priložnost zaključiti nedokončana naročila. Stečajni postopek bi se lahko vlekel še dolgo, koliko premoženja ni pod hipoteko, pa zaenkrat ne ve niti Taljat. "Urad za delo Škofja Loka bo delavcem LTH po prijavi pomagal z informacijsko-motivacijskimi delavnicami in izdelavo zaposlitvenih načrtov, v nadaljevanju se bodo pogovorili o uporabi ukrepov aktivne politike zaposlovanja in razpisov za subvencioniranje zaposlitev," ukrepe zavoda pojasnjuje Lučka Žižek, direktorica Območne služba Kranj.

Nekdanji predsednik nadzornega sveta je delavcem LTH, takrat že popolnoma obupanih in zato zelo razjarjenih, ponujal celo delavski odkup in jih oklical za tajkunčke. Sami se za to niso odločili, zato pa so menedžerski odkup v začetku meseca izpeljali menedžerji Unitecha. "Z odkupom podjetja smo zagotovili, da bo podjetje ostalo v sedanji obliki in ohranilo polni razvoj," je povedal predsednik uprave **Marko Golob**, eden od ducata menedžerjev, ki so zastavili svoje premoženje za odkup podjetja, čez šest mesecev pa bodo solastništvo ponudili tudi zaposlenim.

Podjetju, ki je v pretežni meri razvojni dobavitelj avtomobilske industrije vse od jeseni, ni postlano z rožicami. "Z zniževanjem stroškov smo uspeli bistveno znižati prag rentabilnosti, v drugi polovici leta pa pričakujem ponovno rast in ob koncu leta poslovanje s pozitivno ničlo," pravi Golob.

Naj ob tem spomnimo, da je Unitech še pred letom zaposloval 1.600 sodelavcev, danes jih ima za tretjino manj. V skupino odkupljenega podjetja sicer spadajo tovarne v Škofji Loki (ironično, gre za nekdanjo livarno sedaj propadlega LTH), v Ljubljani, v hrvaškem Benkovcu in makedonskem Ohridu.

Težave zaradi gospodarske krize občutijo tudi v Jelovici, ki je še pred dobrim letom zaposlovala čez 530 sodelavcev, danes jih ima okoli 400 (največ na račun selitve proizvodnje notranjih vrat). "Največji vpliv zaostrenih razmer čutimo na trgih manj razvitih držav, kot so Bolgarija, in na območju nekdanje Jugoslavije ter Irske, ki so bile za naše programe stavbnega pohištva zelo pomembne. Na glavnih trgih za naše energetsko varčne hiše, v Nemčiji, Švici in Italiji, pa je vpliva manj, bolje jih prodajamo tudi doma," pravi **Gregor Benčina**, predsednik upravnega odbora. V začetku meseca je imelo podjetje blokiran transakcijski račun, vendar v podjetju trdijo, da je šlo le za napako banke.

Na zaostrene razmere so se v Jelovici začeli pripravljati že lani, med ukrepi pa ni skrajševanja delovnega časa, z zaposlenimi so le dosegli dogovor o splošnem znižanju plač. Na programu hiš pričakujejo nadaljnjo rast naročil, saj energetsko varčne hiše zahtevajo po vsej Evropi, težje je pri stavbnem pohištvu, kjer Benčina opaža predvsem pritisk proizvajalcev cenejših plastičnih oken: "Te ne morejo biti opcija kvalitetnemu lesenemu oknu. Ste že kdaj videli sto let staro plastično okno?"

Sodišče je 3. junija s stečajnim postopkom za stečajnega upravitelja LTH imenovalo Dušana Taljata, kar so delavci sprejeli z mešanimi občutki. Taljat je namreč sodeloval že pri dveh stečajih podjetij v lasti Miloša Kodreta, zadnjega je zaključil 2. junija letos. Prejšnji teden je delavcem razložil, da veliko možnosti za dokončanje začetega dela in popolno poplačilo terjatev ne pričakuje.

"Na krizo smo se odzvali takoj in smo nanjo pripravljeni. V prihodnje verjamemo v naraščanje prodaje, nekaj že v drugi polovici leta, še več v prihodnjih letih, sicer v odkup ne bi šli," je v uspešen menedžerski odkup (kasneje pa tudi delavski) v enem najslabših poslovnih let prepričan Marko Golob, predsednik uprave Unitech LTH-Ol. / Foto: Gorazd Kavčič

Ivica Bernik Peršin, socialna delavka, Center za socialno delo Škofja Loka

Pot iz stiske

Pred seboj imam zloženko Pot iz stiske, ki smo jo v sodelovanju z Občino Škofja Loka, Rdečim križem in Karitas pripravili v Centru za socialno delo (CSD). Namenjena je ljudem, ki jih je prizadela gospodarska kriza in so ostali brez dela ali se jim je zaradi težav v podjetju zmanjšal osebni dohodek.

Ko so nam konec lanskega leta zaradi recesije napovedali gospodarsko krizo, nismo pričakovali, da bo prišla tako hitro in v takem obsegu. V letu 2008 sem opravila razgovore s 542 uporabniki, ki so v pisarni prve socialne pomoči poiskali pomoč zaradi različnih težav. Takih, ki so iskali pomoč zaradi materialne ogroženosti, je bilo manj kot polovica. Letos se je pri meni oglasilo že 355 uporabnikov. Dve tretjini jih je pomoč iskalo zaradi materialne stiske. Takoj po novem letu so začeli prihajati mladi, ki so bili zaposleni za določen čas, saj so podjetja najprej odpustila to kategorijo zaposlenih. Zdaj pa prihaja vse več takih, ki jim je delovno razmerje poteklo iz poslovnih razlogov in so ostali brez dela po več kot dvajsetih letih delovne dobe. Prihajajo zaposleni v podjetjih z minimalnimi plačami in taki, ki se jim je zaradi dela s skrajšanim delovnim časom znižal osebni dohodek. Po več mesecev trajajoči agoniji se je zgodil tudi stečaj podjetja LTH. S stisko zaposlenih so javnost dnevno seznanjali mediji, sama pa sem se pogovorila z več kot petdesetimi zaposlenimi in jih seznanjala z možnostmi pomoči. Nekateri od njih so se v pisarni prve socialne pomoči oglasili večkrat. V zvezi s pomočjo zaposlenim v LTH smo se v CSD pogosto sestajali z direktorico, sestankovali smo s predstavniki sindikata, občine, zavoda za zaposlovanje, humanitarnih organizacij. Pripravljali smo podatke za medije, poročali ministrstvu. Po svojih najboljših močeh smo se potrudili, da bi delavcem olajšali njihovo težko situacijo, vendar kljub temu nismo mogli izpolniti vseh pričakovanj. V CSD smo dolžni obravnavati vse ljudi v stiskah enakopravno, strokovno in v skladu z zakonodajo. Nihče ne more dobiti pomoči zgolj zato, ker je zaposlen v določenem podjetju. Zanjo mora zaprositi pod enakimi pogoji kot ostali, na zato predpisanih obrazcih in ob predložitvi zahtevanih dokazil. V Centru za socialno delo ne izplačujemo nadomestil za neizplačani dohodek, pač pa zagotavljamo pomoč v primeru, ko se posameznik ali družina iz razlogov, na katere ne more vplivati, znajde v položaju materialne ogroženosti. Pomoč lahko pričakuje, potem ko je porabil prihranke in svoja premoženja, na osnovi katerega bi lahko zagotovil preživetje sebe in svoje družine. Ker med zakonskima partnerjema velja medsebojna obveznost preživljanja, je treba predložiti tudi dohodke partnerja. Ljudem, ki prihajajo, pojasnjujem, kakšne pomoči so na voljo, kakšni so pogoji za njihovo pridobitev in jim pomagam pri izpolnjevanju vlog za denarne socialne pomoči, občinske pomoči in pišem mnenja za prehrambene pakete, oblačila itd.

Srečujem se z ljudmi, ki so s težavo prestopili prag Centra za socialno delo, opravičujejo se za to, da so prišli. Nekateri izražajo občutke sramu, drugi se jezijo na državo, ki je dopustila, da so jih opeharili, nekateri imajo solze v očeh, drugi molčijo in le s težavo izrazijo svojo stisko. Zavedam se, da smo v stiski vsi bolj ranljivi in občutljivi ter je zato zelo pomemben prijazen in korekten odnos. Med ljudmi, ki prihajajo po pomoč, so velike razlike. Nekaterim pomagajo sorodniki in prijatelji, drugi so v svoji stiski osamljeni. Na stisko se različno odzivamo in imamo različne sposobnosti prilagajanja na spremenjene življenjske situacije. Za nekoga pomeni že znižanje dohodka in s tem povezan padec življenjskega standarda hudo breme, čeprav ima sredstva, s katerimi lahko pokrije osnovne življenjske stroške. Nekateri se zelo hitro prilagodijo novim situacijam, racionalizirajo stroške ali si uspejo najti nov vir zaslužka. Drugim pa se zdi, da so v nerešljivem položaju in pričakujejo pomoč od zunaj. V takih primerih je ustrezna psihosocialna pomoč, podpora, opogumljanje in skupno iskanje rešitev. Npr. za nakup oblačil ne dodeljujemo denarnih pomoči, lahko pa napišemo napotnico za oblačila pri RK ali Karitas. Letos smo v CSD dodelili že več kot 200 izrednih denarnih socialnih pomoči posameznikom in družinam in jim olajšali kritje osnovnih življenjskih stroškov ali izrednih stroškov, ki jih niso zmogli pokriti sami. Napisali smo okrog sto napotnic za prehrambne pakete, oblačila in druge potrebščine, precej ljudi pa je dobilo tudi pomoč iz občinskega sklada za denarne pomoči.

Del uporabnikov, s katerimi se srečujem, je v zelo težkem položaju. Najtežje je v družinah, kjer je eden, ali oba, od zakoncev ostal brez zaposlitve ter morajo odplačevati visok stanovanjski kredit ali najemnino v podnajemniškem stanovanju. Finančna sredstva, s katerimi razpolagajo ne zadoščajo niti za osnovne življenjske stroške, kaj šele za odplačilo kredita in drugih stroškov. Tudi če izkoristijo vse možnosti pomoči, ki so na voljo, ne morejo sproti odplačevati kredita. V Ameriki živi v šotorskih naseljih že na tisoče družin, ki so se morale izseliti iz svojih stanovanj, za katere niso več zmogle odplačevati kreditov. Verjamem, da se v Sloveniji to ne bo zgodilo. V tej situaciji bo na preizkušnji socialna država, ki bo poleg obstoječih možnosti pomoči morala iskati tudi dodatne oblike pomoči kot npr. ustanovitev sklada, iz katerega bi brezposelnim pomagali odplačevati stanovanjske kredite. Večina ljudi, s katerimi se pogovarjam, pa si želi, da bi lahko sebe in svoje družine preživljali sami ter pričakujejo predvsem pomoč države pri ustvarjanju novih delovnih mest.

Če ste v stiski, se lahko oglasite v pisarni prve socialne pomoči. Pogovorili se bomo in skupaj iskali možnosti za rešitev vaših težav.

Reportaža

Pasijon kot srednjeveški film

Poldrugi mesec po letošnji uprizoritvi Škofjeloškega pasijona so vtisi o njem še zelo živi. Ocenjujejo ga kot enega najimenitnejših letošnjih dogodkov, posebnem zlasti po tem, ker ga je izvajalo več kot tisoč prostovoljcev, domačinov z območja nekdanjega freisinškega gospostva. Z nekaj fotografskimi utrinki oživljamo spomin na to veličastno predstavo na prostem tudi mi. / Danica Zavrl Žlebir, foto: Tina Dokl

Okoli osemdeset konjenikov je v Škofjeloškem pasijonu v prizoru s smrtjo uprizorilo veličasten mrtvaški ples.

Rdeča nit pasijonske zgodbe, ki so jo odigrali na štirih prizoriščih v starem delu Škofje Loke, je Kristusovo trpljenje.

Škofjeloška pasijonska predstava je med drugimi evropskimi posebna tudi po tem, da poteka tako v procesiji kot tudi na odrih. Za razgibano predstavo je njen režiser Borut Gartner dejal, da je videti kot nekakšen srednjeveški film.

Zadnjo predstavo je obiskal tudi predsednik častnega odbora, predsednik države Danilo Türk s soprogo. Na sliki v družbi z županom Igorjem Drakslerjem ob bližnjem srečanju z delom pasijonske konjenice.

Eden najmočnejših pasijonskih prizorov je trpinčenje pogubljene duše, ki jo je izvrstno odigrala Mija Stopar Tozon.

Tisočletna Škofja Loka je slikovita kulisa za predstavo na prostem, kakršno je okoli tisoč prostovoljcev pripravilo ob letošnji uprizoritvi Škofjeloškega pasijona.

Sociala

Skrbijo za čisto Škofjo Loko

Devet let so že del škofjeloškega vsakdana, nepogrešljivo vlogo so igrali tudi v letošnji uprizoritvi Škofjeloškega pasijona.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka - V mislih imamo invalide in težko zaposljive ljudi, ki delajo v invalidskem podjetju Želva. To podjetje je pred leti ustanovila Zveza za pomoč duševno prizadetim Sožitje v Ljubljani, pozneje so začele njegove enote nastajati tudi v drugih slovenskih krajih, leta 2000 tudi v Škofji Loki. Pomenljivo ime je podjetje dobilo po živalci, ki je sicer na videz okorna in počasna, v resnici pa zelo trdoživa. Cilj podjetja Želva je usposabljanje in zaposlovanje invalidov in težje zaposljivih, nam pojasni vodja škofjeloške enote **Matjaž Hafner**.

Želvin sedež je v prostorih nekdanje vojašnice, kjer imajo montažne delavnice. Trenutno v njih delajo trije delavci, ki trenutno delajo po naročilu za eno podjetje. Drugi delavci (9 od 13 zaposlenih je invalidov) delajo na tako imenovanem "zelenem programu".

"Urejamo okolico, parke, zelene površine, po mestu praznimo koše, vzdržujemo tudi vojna grobišča po Gorenjskem," pove Matjaž Hafner. "Zeleni program izvajamo za občino Škofja Loka in nekatera podjetja, pa tudi za individualne naročnike."

Želja invalidskega podjetja je omogočiti delo čim več invalidom. Tem je namreč na trgu dela vse težje. A tudi podjetje Želva je na trgu dela, kjer ima prednost vselej najcenejša ponudba, pravi Matjaž Hafner. Delo pa morajo tudi Želvini delavci opraviti enako kvalitetno kot vsi drugi, čeprav so invalidi. Vendar jih pohvali, da so pridni in prizadevni, učinkoviti pa včasih celo bolj kot ljudje brez omejitev. Da so dobri delavci, je dokaz tudi podaljševanje pogodbe z občino, ki je bila prej enoletna, sedaj pa je štiriletna.

"Kaže, da so z nami zadovoljni," dodaja Matjaž Hafner. "Običajni delovnik naših ljudi je osemurni, začne se že ob šestih zjutraj. Ta urnik pa pogosto porušijo razne prireditve. Ko se te končajo, namreč nastopimo mi in za njimi počistimo. To so razni sejmi, tržnice, koncerti, občinske prireditve ... In devet naših delavcev je sodelovalo tudi v Škofjeloškem pasijonu."

S pletenimi koši, na katere so pritrdili kolesca, so po vsakem prizoru pobirali smeti. Oblečeni so bili v posebne kostume, da so se lepo skladali s siceršnjim duhom prireditve.

"Po devetih letih v Škofji Loki lahko rečem, da nas meščani lepo sprejemajo. Velikokrat smo od njih deležni tudi pohvale," pravi Matjaž Hafner o vključenosti teh ljudi v okolje.

Foto: Tina Dokl

V domu dobili elektronsko lupo

V tednu slepih in slabovidnih so v Centru slepih, slabovidnih in starejših tem stanovalcem namenili še večjo pozornost.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka - "Za stanovalce smo pripravili nastop moškega pevskega zbora LTH, nastopil je tudi tamburaški ansambel Bisernice iz Reteč, odprli smo tudi likovno razstavo slikarja Metoda Zakotnika. Njegova dela bodo nekaj časa krasila in bogatila naše prostore. Na prireditev smo povabili tudi člane Društva upokojencev Škofja Loka in voditelje skupin za samopomoč. Slikar Metod Zakotnik je ob koncu prireditve poklonil Centru slepih in slabovidnih Škofja Loka likovno delo, za kar se mu lepo zahvaljujemo, hvala pa tudi vsem nastopajočim," pravi direktorica doma **Silva Košnjek**.

Maja pa so v domu kot donacijo Lions clubov Gorenjske (v akciji so sodelovali Bled, Bled - Golf, Kranjska Gora in Škofja Loka) prejeli elektronsko lupo, ki je izjemno pomemben pripomoček slabovidnih oseb pri branju. Drugo elektronsko lupo pa so prav tako kot donacijo prejeli od družine Intihar iz Lesc. "Elektronski lupi sta dokaj izpopolnjeni, vendar kljub temu zelo enostavni za uporabo. Obe bosta slabovidnim stanovalcem služili kot izjemno dober pripomoček pri branju knjig in revij, omogočata pa celo reševanje križank. Za prvo predstavitev in način uporabe tega pripomočka smo zaprosili predstavnika Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj, s katerim redno sodelujemo, saj so organizirana vsakomesečna srečanja," dodaja Silva Košnjek. Da bi bili čim bolj dostopni in bi ju stanovalci tudi pogosto uporabljali, so namestili eno v knjižnico, drugo pa v posebno urejen bralni kotiček v enem od nadstropij stanovanjskega dela. Gorenjskim Lions klubom in družini Intihar iz Lesc se za njihovo donacijo iskreno zahvaljujejo.

Maja so v domu kot donacijo Lions clubov Gorenjske (v akciji so sodelovali Bled, Bled - Golf, Kranjska Gora in Škofja Loka) prejeli elektronsko lupo.

Andrej Šubic, dr. med.

Danes pa grem

Danes pa zanesljivo grem. Migat. Na tek.

Služba, še dva pacienta pričakujem. Prvi je bolnik po infarktu, razširili so mu dve žili, vstavili opornico (stent) v koronarko (žilo, ki prehranjuje srčno mišico). Mojih let je. Priden je bil, dneve je preživljal v avtu, na poslovnih sestankih, kosilih in večerjah. Vedel je za stres. Doma je imel vsa najnovejša športna oblačila in opremo. Super kolo, navadne in tekaške smuči, sobno kolo, kup tekaških čevljev, surf, celo mini fitnes naprave. Veliko površin za nabiranje prahu, ki jih je slednji tudi dobro zapolnil. Amortizacija vse te silne opreme je bila slaba, vse skupaj nekajkrat na leto je uporabil katero izmed njih. Vseeno se mu je zdelo, da veliko naredi zase. Urediti morava terapijo, prejemal bo šest vrst zdravil, pregledala bova izvide. Vsak dejavnik tveganja za srčno-žilne bolezni bo deležen najine pozornosti, naredila bova strategijo novega življenjskega sloga ... danes bo željan informacij. Vsak dan pol ure gibanja do zadihanosti ali potenja, določila bova zgornjo mejo frekvence pulza, datume kontrol, dobil bo napotke o prehrani ... Bil je blizu oni strani, spomin in občutenje sta sveža. V takih trenutkih je pogovor ploden, res si je vredno vzeti čas. Strah kmalu mine in življenja tok hitro spet steče po stari, utečeni strugi. Možnosti za kvalitetno spremembo življenja po takem dogodku so velike in treba jih je izkoristiti. Za celo življenje.

Drugemu bolniku bomo previli prst po poškodbi z motorno žago. Rana se lepo celi, potrebuje čas in potrpljenje. Čez nekaj mesecev bo prst spet prijemal, se pregibal in polno izpolnjeval svoje naloge. Čez nekaj mesecev bo poškodba pozabljena.

Potem grem. Domov. In v Gorajte na tek.

Sestra prinese še pošto. Zavarovalnica zahteva nove podatke o številu pregledanih pacientov za zadnje trimesečje. Samo pol ure potrebujeva in bo vse urejeno. Računalnik melje svojo pesem, ob njem se čas ustavi. Podatki se počasi zbirajo, po eni uri sva le končala, zahtevano je poslano.

Še preoblečem se. Najbolje bi bilo, da bi skočil kar v tekaške čevlje. Sedem v avto, nekaj semaforjev, pa bom pred hišo. Vreme je danes idealno, nekaj oblakov nad Lubnikom bo morda zakrilo sonce, tek bo prijeten.

Zavijem še na banko, to moram opraviti, se nenadoma spomnim. Kratka vrsta, pogovor o vremenu. "Pozdravljeni, moram se oglasiti pri vas, imam nekaj novih težav." Sosed v vrsti bi jih najrajši rešil kar na licu mesta, a ne gre, ker sva že pri pultu. Sonce se že spušča, v gozdu bo prijeten hlad. Popoldanske sence bodo risale prečudovito risbo narave. Kar po sredini bom tekel, čez korenine, po mehkih iglicah, po ozkih stezah, nad vijugastim potokom ... Še vedno ne poznam vseh stezic, potk in poti, ki se brez števila križajo po tej loški telovadnici v naravi. Na njih trkam ob nabiralce gob, sprehajalce hišnih ljubljenčkov, tekače vseh hitrosti, nasmejane, zariple, prepotene, premočene, zadihane, napete, sproščene, tekače kar tako in navadne sprehajalce. Vedno več jih je in to me vsakič razveseljuje. Pozdravljamo se, včasih kdo zmore samo pokimati, nekdo ima čas vprašati, ali treniram za tekmo. Moj odgovor je vedno enak, **treniram za preživetje.**

Ker grem mimo trgovine, bom kupil še za današnjo sprotno porabo našega gospodinjstva. Odprti kljunčki naših otrok morda že čakajo, da oče ali mama prineseta hrano in jo spustita v lačne odprtine. Dneva je še nekaj, ko bo sonce niže, bodo odsevi v gozdu še lepši.

Doma ni nikogar. Po pultih in mizah, kot star indijanski stezosledec, zlahka odkrijem, da so še pred nekaj trenutki tu bivali ljudje in se prehranjevali. Le pospraviti bo treba za njimi. Očitno niso imeli nobenega interesa zabrisati sledov za sabo in so pustili ostanke kar na mizi in pultih. Počasi, z nezadovoljstvom, ki zdravju prej škodi kot koristi, začnem pospravljati.

Tudi zame je pripravljeno pozno kosilo. V pospravljenem okolju je pravi užitek napolniti svoj prazen želodček. Če bi še v časopisu pisalo kaj lepega, ne pa same nesreče, vojne in prepiri politikov na lokalnem, državnem in globalnem nivoju, bi se počutil že skoraj v raju.

Sit ne morem na tek, počakam kakšno uro.

Branje časopisa se mi raztegne, nato preverim še nekaj informacij na internetu. Zapeljem se v medmrežni tok, ki me posesa v svoj labirint. Izhoda ni, ves in z vsem sem posrkan v njegove turbulence. Noče me izpljuniti, pozabim na čas, tudi na čas, ki je bil še pred nekaj urami namenjen ohranitvenemu nagonu za moje telo. Sključen in sklonjen ugotovim, da je sence dreves v gozdu izbrisala tema, potke, korenine in listje se je odpravilo k nočnemu počitku, ni več mogoča uporaba mehke tekaške preproge.

Skratka, odšel je dan. Še eden z dobrim sklepom in slabim rezultatom.

Kar hočem storiti dobrega zase, pa naj je to prenehanje kajenja, izgubljanje odvečnih kilogramov, zmanjšanje pitja alkohola, gibanje, je najbolje, da bi to storil včeraj, dobro je tudi še danes, jutri je lahko prepozno. Na misel mi pride napis v koči na Lubniku: "Pijača jutri zastonj". Vedno jutri, izvršitev se odmika kot horizont iztegnjenim otroškim ročicam. Dobri sklepi vsak dan čakajo na jutri, danes bo vse po starem.

Spremeniti moram jutri v danes, da mi ne bo nekdo že pojutrišnjem razlagal o potrebi po spremembi mojega življenjskega sloga, ko bom v žili na srcu že imel vstavljeno kovinsko opornico ...

Če bom imel srečo ...

Šport

Ivo na šport ni pozabil

Vilma Stanovnik

Pred kratkim je na nogometnem igrišču v Kranju potekala dobrodelna nogometna tekma, na kateri so zbirali denar za nakup avtomobila za 19-letnega invalida Darka Džuriča iz Podbrezij. V uvodu so tekmovale blondinke in črnolaske (zmagale so blondinke), nato pa sta si nasproti stali še ekipi Zlate selekcije in politikov. V ekipi Zlate selekcije, ki jo sestavljajo bivši športni asi, je bil tudi škofjeloški olimpijec **Ivo Čarman**. Nekdanji smučarski tekač, ki je sedaj uspešen podjetnik, je vneto zabijal gole, kljub temu pa so bili nato politiki z 9:7 boljši od sicer po letih precej starejše ekipe nekdanjih športnikov. "Kljub vročini sem se potrudil po svojih močeh, pomembno je, da je prireditev uspela in da bo Darko dobil avto, ki ga potrebuje. Član Zlate selekcije sem že sedmo leto in vedno se rad udeležim humanitarnih prireditev," je po tekmi povedal Ivo Čarman, ki tudi sedaj, ko se pripravlja na srečanje z abrahamom, še ni pozabil na športno življenje. "Skoraj vsako jutro mi uspe, da tečem vsaj pol ure, poleg tega včasih igram golf, za kolesarjenje pa sem po grdem padcu zgubil veselje," je tudi povedal Ivo, ki se že pripravlja, da se bo v novi zimi udeležil svetovnih olimpijskih iger veteranov, ki bodo potekale na Gorenjskem.

Ivo Čarman se je v modrem dresu Zlate selekcije po robu postavil tudi ministru za okolje in prostor Karlu Erjavcu, ki je v rdečem dresu igral za ekipo politikov. / Foto: Gorazd Kavčič

Tudi družine živijo športno

Vilma Stanovnik

V športnem parku za OŠ Škofja Loka - Mesto so letos znova pripravili druženje vseh, ki radi tečejo, prireditev z dobrodelno noto pa se je končala s tekom, ki so se ga udeležili tudi nekateri znani škofjeloški športniki na čelu z maratonskim tekačem Romanom Kejžarjem. Udeležence teka je pozdravila tudi ena najboljših slovenskih atletinj, domačinka Brigita Langerholc, ki jeseni pričakuje prvi naraščaj, prav tako pa jih je obiskala ena najboljših športnih plezalk na svetu, Škofjeločanka Maja Vidmar. "Zelo sem zadovoljen z udeležbo na prireditvi, saj je resnično postala prijetno druženje družin, ki uživajo ob športu oziroma teku. Odrezali so se tudi starši naših otrok, ki so pomagali pri pripravi in izvedbi prireditve ter pri zbiranju denarja. Zbrali smo 2.800 evrov, ki jih bomo namenili za pomoč učencem za aktivnosti zunaj sedeža šole, ki so povezane s stroški, oziroma za naš šolski sklad," je povedal ravnatelj **Marko Primožič**, ki je bil seveda kot navdušen športnik tudi sam aktivni udeleženec prireditve.

Med množico športnih družin je bila tudi družina Pipp, najbolj navdušen nad tekom pa je bil najmlajši, Gašper, ki je na dan teka praznoval tretji rojstni dan.

Jubilej pričakali pripravljeni

Loški smučarski klub letos praznuje osemdeset let, kljub nič kaj obetavnim časom pa pri SK Alpetourju beležijo lepe uspehe in so tudi drugi najboljši smučarski kolektiv v državi.

Vilma Stanovnik

Škofja Loka - Slovensko smučanje je že leta povezano tudi s škofjeloškim in čeprav so naši predniki smučali že v letih med prvo svetovno vojno, kot začetek organiziranega smučanja v Škofji Loki štejemo leto 1929, ko je bil v okviru Sokolskega društva ustanovljen smučarski odsek. Tradicija se ni prekinila niti med drugo svetovno vojno ter se nato nadaljevala po njej. Veliko prelomnico je pomenila izgradnja koče na Starem vrhu leta 1950 ter nato izgradnja smučišča leta 1970. Bilo je še kar nekaj prelomnic, od tiste, ko je Boris Strel leta 1982 v Schladmingu osvojil prvo kolajno na svetovnem prvenstvu, do uspehov Nataše Bokal, pokojnega Jožeta Kuralta, Nuše Tome, Andreja Miklavca, Špele Bračun, Anje Kalan, pokojne Lee Ribarič, Katje Lesjak ter svetovnega mladinskega prvaka Matica Skubeta. Kljub težjim časom za slovenski šport in smučarijo pa se škofjeloški SK Alpetour tudi še sedaj ponaša kot eden najboljših in najmočnejših slovenskih smučarskih kolektivov, saj so letos (za Mariborčani) osvojili drugo mesto v državi.

Pri SK Alpetour na leto priredijo vsaj šest mednarodnih tekmovanj, najbolj znano pa je mednarodno tekmovanje Pokal Loka, ki bo prihodnje leto doživelo že petintrideseto ponovitev.

"Res smo zadovoljni z minulo sezono, saj imamo v klubu obilico dobrih tekmovalcev, med katerimi je treba omeniti reprezentanta Matica Skubeta in Nino Mihovilovič, ki se je po poškodbi znova priključila ženski A ekipi. Poleg tega je zelo obetavna mladinka Ula Hafner, ki je tudi najboljša mladinka na svetu. Omeniti je potrebno tudi še mlajše na čelu z Andražem Plevančem in Majem Mlakarjem, ki sta se odlično odrezala tudi na domačem tekmovanju za Pokal Loka, pa tudi vrsto drugih obetavnih tekmovalcev, ki tekmujejo v kategorijah dečkov in deklic ter med cicibani. Mi smo namreč eden redkih klubov v Sloveniji, ki imamo celotno piramido tekmovalcev, od najmlajših cicibanov do vrhunskih tekmovalcev, ki tekmujejo v svetovnem pokalu," pravi predsednik kluba Janez Dekleva, ki dodaja, da si v naslednjih letih želijo postati najboljši klub v Sloveniji. "Imamo odlične kadre, dva profesionalna trenerja in kopico pomočnikov, oziroma vaditeljev in učiteljev, ki se ukvarjajo z okoli osemdeset tekmovalci. Mladi so še vedno navdušeni nad smučarijo, v njej vidijo možnost napredovanja, pa tudi spoznavanja sveta, saj veliko potujejo," pojasnjuje Janez Dekleva in glede trenutnih težav v SZS dodaja: "Zagotovo je treba spoštovati olimpijsko obdobje, ki se bo zaključilo po naslednji zimi. Zato spoštujemo rešitve, ki so bile sprejete na naši krovni organizaciji pred olimpijsko zimo, hkrati pa se zavedamo, da bo nato treba narediti korenite spremembe, saj si želimo vnovični razcvet slovenske smučarije."

Janez Dekleva, predsednik SK Alpetour

Že poleti misli na zimo

Škofjeloški deskar Jure Hafner je med kandidati za nastop na olimpijskih igrah pozimi v Vancouvru, zato že na začetku poletja misli in trenira za novo sezono.

Vilma Stanovnik

Škofja Loka - Za **Jureta Hafnerja** prav lahko zapišemo, da je športnik, ki je napredoval postopoma. Že v osnovnošolskih letih je za svoj šport izbral deskanje, resno pa je začel trenirati v šestem razredu osnovne šole. Vsako leto je napredoval, prvi vrhunec pa je dosegel v lanski zimi, ko je osvojil naslov svetovnega mladinskega prvaka v paralelnem veleslalomu. Letos, ko je bil zadnje leto mladinec, si je želel uspeh ponoviti, z malce smole pa je na koncu osvojil bronasto kolajno. Kljub mladosti, saj bo najstniška leta zaključil šele pozimi in je najmlajši v naši deskarski reprezentanci, je minulo zimo prvič nastopil tudi na svetovnem članskem prvenstvu, kjer je osvojil 21. mesto. Redno se je začel udeleževati tekem svetovnega pokala in z uvrstitvijo med šestnajst najboljših že izpolnil tudi olimpijsko normo.

Jure, ki se te dni trudi dokončati tudi srednjo ekonomsko šolo, se je zato kmalu po končani zimi že začel pripravljati na novo zimo. "Zame je pomembno, ker sem v minuli sezoni dobil veliko zaupanje pri trenerju, ki me je postavil v ekipo za svetovno prvenstvo, na kar pred sezono nisem računal, saj sem v naši močni ekipi najmlajši. Prav tako še nisem računal na normo za olimpijske igre, ki pa mi jo je uspelo narediti, čeprav nisem računal na tako hiter preskok iz mladinske v člansko konkurenco. Z dejstvom, da sem kandidat za olimpijske igre, pa se ne želim preveč obremenjevati, saj je slovenska ekipa močna, kandidatov nas je najmanj pet, po pravilih pa lahko iz ene države nastopijo le štirje. Želim pa si, da bi se na tekmah svetovnega pokala redno začel uvrščati med najboljših šestnajst," pravi Jure, ki se je že minulo zimo moral spoprijeti z dejstvom, da je blagajna smučarske zveze prazna in da so tekmovalci celo na največje tekme, kot je svetovno prvenstvo, odhajali na svoj račun. "Kot mi je znano stanje na Smučarski zvezi, nam bodo tudi letos plačali le trenerja, za drugee stroške bomo morali poskrbeti sami. Do sedaj sem se znašel s pomočjo domačih in sponzorjev, trenutno se dogovarjam o novih sponzorstvih, saj stroškov sam enostavno ne zmorem. Namesto da bi ob koncu sezone uspešne sezone, premišljujem, kako bi pokril stroške, da ne bi imel minusa," pravi Jure, ki je že začel s kondicijskimi pripravami za novo zimo, če bo vse po sreči, pa naj bi na prve snežne priprave z ekipo odšel v začetku avgusta.

Jure Hafner je med kandidati za nastop na OI v Vancouvru.

Zanimivosti

Z modo do samozavesti

Mladi, ki se udeležujejo Projektnega učenja mladih (PUM), so odprli vrata in se predstavili - s svojim delom, modno revijo, pripravljenimi dobrotami in maskoto Pum.co.

Boštjan Bogataj

Škofja Loka - O neformalnem izobraževanju PUM, namenjenem mladim od 15. do 25. leta starosti, ki so iz različnih razlogov opustili šolanje ali so brez službe, smo že pisali. Tokrat pa so Pumovci odprli vrata in pokazali, kaj so naredili v preteklih šestih mesecih (prostori so danes lepši tudi na račun 2.000 evrov vredne donacije Mercatorja).

Pogosta značilnost mladih osipnikov je socialna izoliranost in stigmatizacija, potisnjenost na rob ter pomanjkanje funkcionalnih spretnosti in samozavesti. Cilj programa je pomagati pridobiti delovne, komunikacijske in socialne izkušnje ter znanja, ob tem pa tudi razreševati njihove težave. V PUM-u ne uporabljajo klasičnih šolskih metod, ampak projektno delo. Ob dnevu odprtih vrat so ga pokazali skozi navdušujočo modno revijo, za katero so punce šivale dlje časa, obiskovalci so pokusili slastne dobrote, pokazali so novo maskoto Pum.co (žarnico, ki nastane iz vprašaja), svoje dosežke pa predstavili tudi preko slikovnega materiala.

Danes je v PUM vpisanih 18 mladih, ki redno obiskujejo delavnice, od začetka leta jih je bilo 26 (obisk Pumovcev temelji na prostovoljni bazi). Štirje so v tem času odšli v druge izobraževalne programe, dva sta si našla službo. "Veseli smo vsakega, ki pride in mu skušamo pomagati, še bolj veseli smo, ko jim uspe," pravi mentorica Nina, ki z Martino in Borisom bedi nad programom. Pravi, da je šlo v teh šestih mesecih vse po načrtih, kakor pri PUMu po načrtih sploh lahko gre. Najbolj so ponosni na številne skupne projekte: "Odločili smo se, da se udeležimo maratona Treh src v Radencih in pretekli desetkilometrsko razdaljo, za nami je dan odprtih vrat, pripravljamo likovno razstavo, izdelovali smo nakit, šivali in podobno."

Pumovske manekenke so se predstavile na modni reviji.

Igor iz Škofje Loke je v PUM-u že drugič: "Pred leti nisem želel le ležati doma in sedeti za računalnikom, sedaj sem tu, ker ne dobim službe." Mentorji so ponosni na Pumovce, ki jih zaupajo svoje stiske in jih prosijo za pomoč. "Slišimo tudi zelo težke zgodbe, skupaj pa nam uspe premakniti ritem življenja, vendar se tega ne da videti, o tem ne morete pisati," o nevidnih uspehih pravi Nina. O uspehih PUM-a pa je prepričan tudi župan Igor Draksler: "Ti mladi potrebujejo predvsem samozavest, saj bodo le tako lahko pokazali svoja znanja. Takšna oblika izobraževanja jim pripada in upam, da bo to spoznala tudi država in sistematično uredila takšno izobraževanje."

Sezona piknikov tudi za športnike

Vilma Stanovnik

Toplo junijsko vreme kar samo vabi na piknike, z druženjem v naravi, ob žaru in športu pa so se minule dni od iztekajoče se športne sezone odločili posloviti tudi v vseh večjih škofjeloških športnih kolektivnih. Tako so rokometaši Merkurja druženje s skupščino in piknikom pripravili prejšnji petek, smučarji SK Alpetour so uspešen zaključek leta proslavili s piknikom minulo nedeljo, škofjeloški košarkarji pa so se od sezone poslovili prejšnjo soboto, ko so pripravili piknik kar ob domači športni dvorani na Podnu. Seveda ni manjkalo dobrot z žara, v športnem duhu pa so tokrat za spremembo odigrali odbojkarski turnir na mivki.

Na pikniku športniki seveda ne morejo brez miganja, odbojka na mivki pa je pravi šport za poletne dni. Ob druženju košarkarjev se je svojim nekdanjim klubskim prijateljem pridružil tudi direktor Uniona Olimpije Igor Dolenc (na sliki v akciji), ki je seveda nosil belo majico z znakom letošnjih državnih prvakov.

Mladim poleti ne bo dolgčas

Pri škofjeloškem Zavodu za šport in Športni zvezi so se odločili, da v okviru projekta "Mladi v poletju 2009" pripravijo bogato ponudbo počitniških programov, ki bodo razveselili tako šolarje kot njihove starše, saj bo poskrbljeno tako za razgibano preživljanje počitnic kot varstvo.

Škofja Loka - Da počitnice niso zgolj čas za lenarjenje, ampak tudi čas za prijetno preživljanje prostega časa, že desetletje uspešno skrbijo pri Zavodu za šport in Športni zvezi Škofja Loka, kjer so v sodelovanju z različnimi klubi in društvi tudi letos pripravili res bogat program tako za najmlajše šolarje kot tiste, ki so že zakorakali v srednješolske klopi.

"Že pred leti smo sklenili, da počitniškega programa ne pripravljamo zgolj na naši strokovni službi, ampak vsako leto pomladi pozovemo različna društva in klube, da nam sporočijo, kaj vse med počitnicami pripravljajo za mlade. Vso ponudbo nato združimo in izdamo brošuro, kjer mladi in njihovi straši lahko izberejo programe, ki so jim najbolj všeč oziroma jim ustrezajo. Brošuro dobijo vsi škofjeloški šolarji pred zaključkom šolskega leta. Naj poudarim, da so zbrani tako počitniški programi za najmlajše šolarje kot tudi za srednješolce in čeprav je poudarek na športnih dejavnostih, je veliko tudi ostalega programa, od muzejskih ustvarjalnih delavnic, do planinskih taborov, taborjenja in vsega, kar pač mlade zanima. Tisti, ki brošure morda niso dobili, počitniški programi pa jih zanimajo, si več lahko natančno ogledajo na spletni strani www.zsport.skloka.si," pravi direktor Zavoda za šport Škofja Loka **Aleš Murn,** ki je letos še posebno zadovoljen, saj je program "Mladi v poletju 2009" sestavljen iz skoraj dvajsetih različnih dejavnostih, ki so jih predstavili v kronološkem zaporedju.

Tako je na razpolago na teniških igriščih pri Športni dvorani Poden vsak dan med 9. in 10. uro brezplačno igranje tenisa za učence od 1. do 9. razreda, med 10. in 11. uro pa igranje odbojke na mivki.

Brezplačne so tudi počitniške delavnice, ki jih organizira Društvo prijateljev mladine Škofja Loka in jih šolarji že poznajo pod naslovom "Dobimo se ob pol desetih" ter potekajo ob 1. do 31. julija od ponedeljka do petka od 9.30 do 12.30 na OŠ Ivana Groharja in OŠ Cvetka Golarja, primerni pa so za šolarje od 1. do 5. razreda. Vsak torek in sredo v juliju med 11. in 12. uro bodo tudi letos organizirane muzejske ustvarjalne delavnice, ki jih brezplačno pripravlja Loški muzej, prav tako pa so brezplačni tečaji športnega plezanja, ki jih bo vsako sredo v avgustu med 10. in 13. uro pripravil Plezalni klub Škofja Loka v naravnem plezališču Kamnitnik.

Za večino ostalih tečajev in taborov bo treba odšteti simbolično plačilo, udeležiti pa se bo moč začetnega in nadaljevalnega tečaja rolanja, tečaja streljanja z zračno puško, tečaja tenisa, tečaja plesa in navijaških vragolij, tečaja športnega plezanja v Gorajtah, pa tudi tečaja gimnastike in akrobatskega zabijanja na koš. KUD Janko Kremelj Reteče vabi na poletni tabor na Blegoš, Planinsko društvo Škofja Loka na planinski tabor na Komno, Društvo tabornikov Rod svobodnega Kamnitnika na taborjenje ob Kolpi, v treh terminih pa bodo organizirane tudi planinske družinske počitnice, ki jih pripravlja Bric Alpinizem.

Pri Zavodu za šport in Športni zvezi različne programe ponujajo tudi med jesenskimi in zimskimi počitnicami, saj je tudi takrat med mladimi zanje veliko zanimanja. Pri tem zadnja leta sodelujejo s Športno kulturnim društvom Ritem, s katerimi so zanimiv program s celodnevno počitniško dejavnostjo pripravili za poletne počitnice. "Program smo poimenovali Počitniška doživetja v Škofji Loki, namenjen pa je otrokom, starim od šest do dvanajst let. Delavnice poletnih doživetij se bodo začele 6. julija in bodo trajale vse do 28. avgusta, vsak dan med 7. in 15. uro. Tako lahko starši, ki imajo stisko z varstvom ali pa želijo svojim otrokom popestriti počitnice, otroke pripeljejo vsak ponedeljek med 7. in 8. uro zjutraj v Športno dvorano Poden ter plačajo kotizacijo za cel teden. Vnaprejšnje prijave niso potrebne. Otrok naj vsak dan s seboj prinese le malico in športno opremo, za kosilo, sadje in pijačo bomo poskrbeli mi," pravi strokovni sodelavec **Samo Klemenc** in dodaja, da bodo pripravili podobne programe kot lani, ki pa so jih letos še popestrili s tečajem rolanja, obnovljeno trimsko stezo, obiskom Loškega muzeja in sodelovanjem z različnimi športnimi sekcijami. Vsak dan znova bodo ponujali športne, kreativne in doživljajske delavnice, ob petkih pa se bodo zaključile z zabavo. Imeli bodo indijanski, čarovniški, gusarski, vesoljski, egipčanski, olimpijski, viteški in lutkovni teden.

"Ker letos Fundacija za šport Slovenije ni namenila nikakršnih sredstev za poletne programe otrok in mladine, bo cena programov odvisna od pomoči Občine Škofja Loka. Več o programih pa si lahko ogledate na www.drustvo-ritem.si," dodaja Samo Klemenc, oba z Alešem Murnom in drugimi izvajalci poletnih počitniških programov pa že sedaj šolarje vabita, da se jim pridružijo in uživajo ob sproščenih in hkrati aktivnih počitnicah.

Zavod za šport Škofja Loka, Podlubnik 1c, 4220 Škofja Loka

Zanimivosti

Anketa

Eva Dolenc: "Projekt Mepi so nam predstavili v šoli. Povedali so nam, da gremo tudi na odpravo, kar je bilo slišati najbolj zanimivo. Iz razreda se nas je prijavilo več, tako da je bilo še bolj zanimivo. Šli smo na Primorsko, in sicer z vlakom do Kozine, nato pa peš do Kopra. Vmes smo se tudi izgubili, a je bilo vseeno v redu."

Maja Kozjek: "Zanimalo me je, kaj Mepi sploh je, zato sem šla na predstavitev. Povedali so nam, da gre predvsem za druženje s prijatelji, kar je bila zame največja motivacija, da sem se prijavila. In res smo se imeli ves čas zelo dobro skupaj."

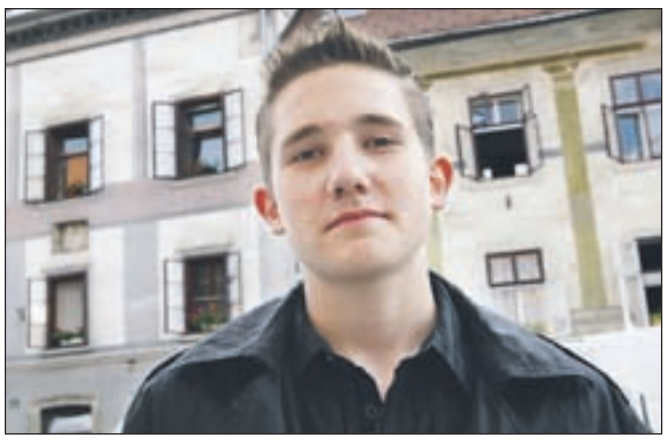

Miha Murn: "Projektu Mepi sem se pridružil zaradi družbe in odprave, saj mi je všeč, da si veliko v naravi. Najboljše smo se imeli prav na odpravi. Bili smo zelo dobra skupina, zato smo uživali skupaj, pa tudi nalogo smo dobro odpravili."

Kristjan Kostelec: "Veliko smo se družili s prijatelji, najbolj pa mi je v spominu ostalo prostovoljno delo z otroki. Skupaj smo izdelovali novoletne okraske in zelo uživali. Tudi odprava je bila v redu. Dva dni sem preživeli s prijatelji - ni boljšega." M. R., foto: G. K.

Oder je bil znova njihov

Škofjeloški osnovnošolci so se v začetku junija že drugič predstavili na Odru mladih na Mestnem trgu.

Mateja Rant

Na Mestnem trgu so v začetku junija pripravili drugi Oder mladih. | Foto: Gorazd Kavčič

Oder mladih je občina v sodelovanju z vsemi štirimi škofjeloškimi osnovnimi šolami pripravila že drugo leto zapored. Z omenjeno prireditvijo želijo širši javnosti predstaviti dogajanje v osnovnih šolah in jih povezati v skupnem projektu, je razložila **Tinka Frakelj** z občine Škofja Loka. Obenem so v okviru Odra mladih podelili tudi priznanja Mepi 31 učencem, ki so uspešno izpolnili zahteve mednarodnega programa.

Na odru mladih je nastopilo kar 250 učencev, ki so pripravili raznolik zabaven in kulturni program. Osnovna šola Cvetka Golarja se je predstavila z navijaško skupino Cvetke in folklorno skupino Trata, zapel je tudi njihov otroški pevski zbor. Z znanjem angleščine se je izkazal angleški dramski krožek iz osnovne šole Škofja Loka-Mesto, ki je obiskovalce nasmejal s skečem Starši in njihovi najstniki, slovenski dramski krožek pa se je predstavil z odlomkom iz povesti Martin Krpan. Z omenjene šole prihajajo tudi Loške skokice in harmonikar Jernej Kožuh, ki so svoje znanje prav tako prikazali na Odru mladih. Učenci iz osnovne šole Ivana Groharja so recitirali pesmi iz zbirke Mehurčki, nastopil pa je tudi njihov mladinski pevski zbor in folklorna skupina Groharčki. Z dramsko igrico Vrnitev v preteklost so navdušili še učenci osnovne šole Jela Janežiča.

Ob tej priložnosti so podelili tudi bronasta priznanja projekta Mepi učencem, ki so uspešno izpolnili zahteve mednarodnega programa. Priznanja je prejelo 21 učencev iz osnovne šole Ivana Groharja in deset učenk iz osnovne šole Škofja Loka-Mesto. "Škofjeloško območje velja za pravo valilnico prejemnikov Mepi priznanj, saj se program razen v omenjenih osnovnih šolah izvaja tudi na Gimnaziji Škofja Loka," so poudarili v nacionalnem odboru programa Mepi. Program deluje na treh stopnjah, in sicer bronasti, srebrni in zlati, za dosego priznanja pa se mladi pod vodstvom izkušenih mentorjev izpopolnjujejo na štirih področjih neformalnega izobraževanja, to je v prostovoljstvu, veščinah, rekreativnem športu in odpravah. "Cilj programa je aktivno preživljanje prostega časa in pozitiven vpliv na razvoj doživljajskega sveta ter odgovornosti do drugih in do sebe," so še poudarili v nacionalnem odboru programa Mepi. Omenjeni program je sicer eden izmed šestih največjih svetovnih programov za mlade od 14 do 25 leta, v Sloveniji pa je bilo vanj vključenih že več kot tisoč mladostnikov.

Izdelali Vodič za prihodnost

Na OŠ Jela Janežiča so gostili učence in učitelje treh evropskih šol, s katerimi sodelujejo v Comeniusovem projektu.

Ana Hartman

Zaključna prireditev je minila v znamenju plesa.

Škofja Loka - Na OŠ Jela Janežiča v Škofji Loki so med 1. in 5. junijem gostili devetnajst učencev in učiteljev iz treh šol iz Poljske, Španije in Velike Britanije, ki jih je zadnja tri šolska leta povezoval Comeniusov projekt *Spremenimo življenje - spremenimo Evropo*. Goste iz tujine je na uvodni prireditvi pozdravil župan Železnikov Mihael Prevc, v naslednjih dneh pa so med drugim obiskali Ljubljano in Hišo eksperimentov, Arboretum Volčji Potok, Predjamski grad in Postojnsko jamo, nad katero so bili učenci še posebej navdušeni. Na šoli so izpeljali nekaj delavnic in štafetne igre, zaključno srečanje projekta pa so sklenili s prireditvijo, osredotočeno na ples.

Obisk Slovenije je bil za tuje učence posebno doživetje; nekateri so se ob tej priložnosti prvič peljali z letalom. Na drugi strani je bilo druženje z vrstniki iz tujine zanimiva izkušnja tudi za učence OŠ Jela Janežiča. "Sporazumevati smo se skušali v angleščini in španščini, pa tudi s kretnjami. Naučila sem se nekaj poljskih besed," nam je zaupala učenka **Valerija Lužan.** Najbolj ji je bilo všeč v Postojnski jami, kjer je bila prvič: "Videli smo človeško ribico, kapnike ..."

Sodelovanje v mednarodnih projektih ima tako za učence kot tudi učitelje vrsto prednosti, sta ugotavljali koordinatorici Comeniusovega projekta **Irena Ferlinc** in **Andreja Rihtaršič Mladenović:** "Učitelji lahko primerjamo in izmenjavamo svoje izkušnje, učenci pa spoznavajo druge države in kulture." Značilnosti sodelujočih držav so spoznavali v prvem letu projekta, ko so se posvetili tudi različnim poklicem, v drugem letu so se osredotočili na kakovostno preživljanje prostega časa, v zadnjem, tretjem letu projekta pa so ugotavljali, kako partnerske države skrbijo za populacijo oseb s posebnimi potrebami. Končni izdelek vsake partnerske šole je bil Vodič za prihodnost, v katerem so zbrane uporabne informacije o perspektivi učencev s posebnimi potrebami, možnostih zaposlitve, varstvu, podpornih organizacijah in društvih. "V našem vodiču prikazujemo, kje lahko učenci po zaključku osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom nadaljujejo šolanje in kam lahko gredo učenci, ki končajo posebni program vzgoje in izobraževanja. Slednji se večinoma vključujejo v delavnice, ki pa so zelo zasedene," sta še pojasnili Ferlinčeva in Rihtaršič Mladenovićeva.

Zanimivosti

Porok vsako leto več

Lani se je na območju upravne enote Škofja Loka poročilo 196 parov, letos je bilo do 6. junija že 65 porok.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka - Od 196 porok jih je bilo lani osem sklenjenih zunaj uradnih prostorov, denimo v galeriji Krvina v Gorenji vasi, v vrtnem paviljonu na gradu, v dvorcu Visoko. Od tistih, ki so zakonsko zvezo sklenili v uradnih prostorih, pa se je 31 parov poročilo v mestu, v poročni dvorani v Žigonovi hiši, glavnina, 157 pa na Škofjeloškem gradu. Slednji je vse bolj priljubljeno mesto, kjer si mladi (in tudi manj mladi) ljudje obljubijo večno ljubezen in zvestobo. Sklenili so tudi tri zlate in eno biserno poroko, pove Nevenka Malenšek z upravne enote Škofja Loka. "Porok je vsako leto več, na Škofjeloški grad, kjer poročni obredi potekajo v tamkajšnji kapeli, pa prihajajo sklepat zakonske zveze tudi pari od drugod, ne le z območja naše upravne enote," pove Malenškova. Grajska kapela je romantično okolje, ki dogodku da poseben čar. Poroka z grajskim protokolom v spremstvu grajskega paža pa se mladoporočencem še trdneje vtisne v spomin. Mogoča pa je tudi srednjeveška poroka v ustreznih kostumih, pri čemer sodeluje Lokalna turistična organizacija Sora, dodaja sogovornica. Tudi obred, opravljen v starinskem jeziku, da slavnostnemu dogodku poseben pečat.

Poroke opravljajo trije pooblaščenci, poleg njih pa so za sklepanje zakonskih zvez pooblaščeni tudi župani vseh štirih občin na Škofjeloškem. Če si pari zaželijo, da jih poročijo župani, skušajo njihovo željo tudi upoštevati. Vedno pa jim ni mogoče ustreči, saj so Igor Draksler (Škofja Loka), Mihael Prevc (Železniki), Bojan Starman (Žiri) in Milan Čadež (Gorenja vas Poljane) zelo zasedeni z županskimi posli.

Letos so v škofjeloški upravni enoti do 6. junija sklenili že 65 porok, štiri tudi v galeriji Krvina, ki postaja priljubljena točka zlasti za pare iz doline. Z Nevenko Malenšek smo se pogovarjali pred 6. junijem, za tisto soboto pa je bilo napovedanih osem porok. Največ porok je spomladi, maja in junija, čez poletje se nekoliko umiri, septembra in oktobra pa jih je spet več. Kakšno soboto je na gradu zelo živahno, tudi osem ali devet parov se zvrsti pred matičarjem. Pa zaradi tega ni nobene nestrpnosti, gneče ali slabe volje. V gradu in na grajskem dvorišču je dovolj prostora, da svatje lahko počakajo. V 40 minutah je poroka opravljena in pred matičarja gre lahko že novi par.

Vsem, ki bodo v teh dneh stopili v zakon na katerem od škofjeloških prizorišč, želimo dolgo in lepo skupno življenje!

Dograjujejo industrijsko cono

Do konca junija bo končana prva faza gradnje industrijske cone na Trati, nato pričakujejo tehnični prevzem. Občina je na tem območju poskrbela za komunalno infrastrukturo, sedaj pa so na vrsti investitorji, da na tem mestu postavijo svoje poslovne stavbe. Nekateri investitorji v industrijski coni že delajo, zaradi gospodarske krize pa v kratkem najbrž ni pričakovati intenzivnih vlaganj. V Škofji Loki so najbolj računali na podjetje Unitech, vendar se v njem zaenkrat še niso odločili za gradnjo v industrijski coni. Naslednji korak pri urejanju tega območja na Trati je gradnja podvoza pod železnico, za kar ima občina že veljavno gradbeno dovoljenje. Na sliki: most čez potok Žabnica v industrijski coni je del komunalne infrastrukture, ki jo je gradila občina. D. Ž., foto: Gorazd Kavčič

Presenečenje na Škofjeloškem gradu

Francka in Srečko Peklaj iz Zgornjih Pirnič sta se po 50 letih zakona 16. maja letos ponovno poročila na Škofjeloškem gradu.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka - Hoteli smo ju vprašati, zakaj sta izbrala prav Škofjeloški grad, pa sta nam povedala, da je bila to izbira njunih hčera z družinama. Zlata poroka je bila namreč presenečenje, ki so jima ga pripravili otroci. Ob 50. obletnici poroke so ju povabili na "izlet v neznano". Ker so tako ob neki priložnosti že naredili, se jima tudi tokrat ni zdelo nič čudnega. Srečko je sicer posumil, da ju znova peljejo pred matičarja in si je to doma zabeležil na listek. Francka pa ni vedela, dokler se niso pripeljali na Škofjeloški grad, kjer ji je ena od hčera izročila poročni šopek. Na gradu ju je matičar znova poročil, izmenjala sta si prstana in zapečatila svoje obljube o ljubezni in zvestobi, ki sta jih natanko 18. maja 1959 izrekla pred matičarjem v Medvodah. Takrat sta se k poroki peljala s konji s kmetije Franckinih staršev, letos pa sta zgodbo z zapravljivčkom ponovila na Bledu.

Srečko je rojen leta 1933 in je že od rane mladosti služil pri kmetih po Gorenjskem. Del otroštva je preživel tudi v Gorenji vasi in Retečah. Francko je spoznal na poroki, njegov brat se je namreč poročil z njeno sestro. Francka je rojena leta 1936 na veliki kmetiji v Pirničah. Vso delovno dobo je preživela v tovarni Rašica v Gameljnah, Srečko pa s krajšo prekinitvijo v škofjeloški Jelovici. Tudi njuna hiša je iz Jelovice. Prvo hišo sta zgradila na Verju, pozneje pa sta jo prodala in v Zgornjih Pirničah blizu kmetije Franckinih staršev postavila sedanjo. V zakonu sta se jima rodili dve hčerki, Irena in Ida sedaj imata že štiri vnukinje (Anja, Maja, Nika in Neja) ter vnuka Nejca. V njihovih rosnih otroških letih sta jih varovala, hčerkama pa pomagala pri gradnji njunih hiš. Postavila pa sta si tudi svoj mali raj v Istri nasproti Brionov, kamor še vedno rada hodita. Doma živita aktivno življenje. Od leta 1996 do 2004 sta še vsak dan hodila na Šmarno goro. Danes pa dan začneta z jutranjim sprehodom na bližnji hribček Brezovec, nato se posvetita hišnim opravilom in delu na vrtu, tudi za izlete si vzameta čas. Srečku je v ponos njegov sadovnjak, kjer pridela veliko različnega sadja, uživata tudi pri pridelovanju zelenjave. Oba sta še dobrega zdravja, le Srečko je šel ravno te dni na operacijo sive mrene. Ko si opomore, bosta spet pogosteje hodila v Istro. Njuna zlata poroka je bila lepo doživetje, prav tako kot tista pred 50 leti, ko sta bila še mlada in zaljubljena. Videti je, da je njuno skupno življenje prijetno in složno, srečna sta v krogu svoje družine. Vsi njuni jima želijo, da bi bila še dolgo zdrava in se jima zahvaljujejo za vse, kar sta dobrega storila zanje. Skupaj z njimi jima tudi mi voščimo še veliko zdravih in srečnih let.

Francka in Srečko Peklaj sta se po 50 letih znova poročila 16. maja letos. I Foto: Gorazd Kavčič

DOM trade
gradbeni materiali - salon keramike

topdom skupina
Za male in velike mojstre.

ŽE 20 let z vami!

...od temeljev do strehe in obnovo vašega doma...

KERAMIKA
keramične ploščice
lepila za ploščice
fugirne mase
kopalniška oprema...

KRITINE
opečni strešniki
betonski strešniki
valovitke...

FASADE
izolacije
fasadni ometi
fasadne barve...

VRTNI PROGRAM
tlakovci
robniki
betonske pohodne plošče
kamini
zalivalni sistem Gardena...

PRODAJNA MESTA:

PC Žabnica:
trgovina: 04 2319 200,
keramika: 04 2319 208,
fax: 04 2319 206,
e-mail: info@domtrade.si

PC Lesce:
trgovina: 04 5302 230,
keramika: 04 5302 238,
fax: 04 5302 231,
e-mail: info.lesce@domtrade.si

www.domtrade.si

Zanimivosti

Loški folkloristi kot protiutež limburškim strelcem

I Foto: Tina Dokl

Limburški strelci so v Škofji Loki simbolično prikazali, kako so utirali pot pri obrambi svojega prebivalstva. I Foto: Tina Dokl

Desetletje loško-flamskega prijateljstva

Občini Škofja Loka in Maasmechelen iz Belgije letos slavita deseto obletnico pobratenja. 1. julija bodo podpisali listino o nadaljnjem sodelovanju.

Danica Zavrl Žlebir

Flamska občina Maasmechelen z okoli 35 tisoč prebivalci leži v provinci Limburg ob plovni reki Maas. V njej živi tudi "kolonija" Slovencev, ki so se tam naseljevali kot ekonomski migranti že v dvajsetih letih prejšnjega stoletja. Danes delujejo v več slovenskih kulturnih društvih. Da se je rodila zgodba o prijateljstvu s Škofjo Loko, je "kriv" **Jef Albrechts**, sedanji podžupan občine Maasmechelen, ki je leta 1990 s soprogo prvič obiskal Škofjo Loko in se zaljubil v tukajšnje hribe. Kmalu so se začeli pogovarjati o sodelovanju, najprej v turizmu, kasneje pa še na kulturnem, športnem in gospodarskem področju. Listino o pobratenju so podpisali leta 1999.

Ob deseti obletnici se v obeh mestih vrstijo jubilejne prireditve. Prva večja prireditev je bila v Maasmechelnu, kjer sta aprila gostovala nogometna kluba Polet in Ločan. Nato si je številna delegacija ogledala predstavo Škofjeloškega pasijona. 23. maja pa je praznovala Škofja Loka s sprevodom strelcev iz Limburga, folklorne skupine in mestnega pihalnega orkestra iz Škofje Loke. V Flandriji imajo strelska društva večstoletno tradicijo. Strelci so varovali ljudstvo pred roparji in tujimi vojskami. V društva so se začeli povezovati med letoma 1500 in 1700, danes pa nastopajo kot častna straža pri procesijah, praznovanjih, so nepogrešljivi del belgijske folklore. Kot je na majski prireditvi dejal povezovalec programa Jure Svoljšak, je tudi Loka imela v 18. stoletju strelce, ki so se združili v meščanski kompaniji in streljali v tarče na tedanjem škofjeloškem strelišču. Morda bi kazalo to tradicijo spet oživeti!

V Škofji Loki pobratenje slavijo s Flamskim tednom, v Maasmechelnu z Loškimi dnevi. Za to priložnost so oblikovali tudi skupen znak, ki ga ob teh prireditvah uporabljajo v publikacijah in na prireditvah. Na njem sta združena loški in maasmechelnski simbol, ki so ju uporabili tudi na zastavi. Na majski prireditvi so županu Igorju Drakslerju slavnostno predali zastavo s priložnostnim znakom kot simbolom nadaljnjega sodelovanja.

V teh dneh bo še nekaj dogodkov, posvečenih desetletnici prijateljstva med občinama. V okviru Flamskih dnevom bo od 17. do 20. junija mednarodna konferenca Management naravne in kulturne dediščine. 19. junija pa bodo odprli tudi filatelistično razstavo MA-GE-LO PHILA. Tu gre za povezavo filatelističnih društev iz Maasmechelna, Gailenkirchna in Škofje Loke v trilateralo. V začetku julija bodo v Škofji Loki gostovali mladi Flamci, ki bodo stanovali pri škofjeloških vrstnikih, gostovala bo tudi glasbena skupina De Maasbuben. Ob odprtju razstave umetnikov iz Maasmechelna pa bosta 1. julija v galeriji Ivana Groharja župana **Igor Draksler** in **Georges Lenssen** podpisala listino o nadaljnjem sodelovanju.

Ob podpisu listine o pobratenju so bili organizirani Slovenski dnevi v Maasmechelnu in Flamski teden v Škofji Loki. Leta 2007 so prijatelji iz Maasmechelna zbirali denar in donacijo predali občini Škofja Loka za pomoč prizadetim v vodni ujmi. Ob 10-letnici so bili organizirani Flamski teden v Škofji Loki in Loški dnevi v Maasmechelnu. Po najkrajši kopenski razdalji obe mesti loči 1112 kilometrov.

Pogled iz komandirjevega avtomobila

Janez Šuštar,
komandir Policijske postaje Škofja Loka

Počitnice so pred vrati in velika večina učencev, dijakov bo spet nekoliko bolj sproščeno zadihala. S tem se bomo oddahnili tudi starši, ki smo celo šolsko leto trepetali za kar najboljše ocene svojih nadobudnežev. Mladostniki bodo svoj prosti čas izkoristili za druženje z vrstniki, ki bo popestreno z različnimi zabavami in prireditvami. Tovrstne zabave se velikokrat dogajajo na šolskih igriščih, ki so še najbolj primerna. Tudi dogajanje na cesti bo bolj pestro, saj se bo v skladu z ugodnimi vremenskimi razmerami marsikdo odločil za kolesarjenje, zato ni odveč nekaj opozoril ravno tej kategoriji voznikov, ki so nedvomno šibkejši udeleženci v cestnem prometu. Vozniki koles so v več kot polovici primerov v hujših prometnih nesrečah tudi povzročitelji. Kolesarji najpogosteje povzročijo prometne nesreče zaradi: nepravilne strani in smeri vožnje (vozijo preblizu roba vozišča ali celo po nasprotni polovici), kar je pogosto povezano tudi z vožnjo pod vplivom alkohola, vožnje pod vplivom alkohola, neupoštevanja pravil o prednosti (največkrat na križiščih, saj pozabljajo, da tamkajšnji "stop" znak ali znak "križišče s prednostno cesto" ali rdeča luč na semaforju) velja tudi zanje in ne le za voznike motornih vozil, pogosto pa tudi hitrosti ne prilagodijo stanju in lastnostim ceste, še posebej na posameznih odsekih cest z večjim naklonom. Gorske oziroma hribovske ceste niso tako varne, kot se nam zdi. Ne smemo biti presenečeni, če nam bo nenadoma nasproti po sredini ceste, na vso moč pripeljal gorski kolesar. V lanskem obdobju smo policisti PP Škofja Loka obravnavali kar nekaj tovrstnih prometnih nesreč, v katerih so se gorski kolesarji hudo poškodovali, eden od njih pa je zaradi hudih poškodb tudi izgubil življenje. Kolesarji so tudi žrtve drugih udeležencev v cestnem prometu, največkrat prehitrih voznikov in tistih, ki vozijo pod vplivom alkohola. Pogosto pa njihovo vožnjo ogrožajo tudi nepravilno parkirana vozila.

Zato kolesarji, vozite previdno in skrbite za lastno varnost, pri čemer vam svetujemo: bodite pozorni na prometno signalizacijo (prometne znake in semaforje) in jo skrbno upoštevajte, ne vozite pod vplivom alkohola, spremljajte dogajanje okoli sebe, še posebej takrat, ko imate namen spremeniti smer vožnje. Vozite po kolesarski stezi, kolesarski poti tam, kjer ta obstaja, vedno uporabljajte le površine, ki so namenjene kolesarjem. Poskrbite za primerno osvetljenost vozila, kadar se vozite ponoči. Kadar ni kolesarske steze, vozite ob desnem robu vozišča v smeri vožnje (ne več kot en meter od roba vozišča). Če vozite v skupini kolesarjev, vozite drug za drugim.

Letos je bilo okrog 14 odstotkov povzročiteljev prometnih nesreč pod vplivom alkohola, kar ni spodbuden podatek. Policisti PP Škofja Loka smo v preventivne namene v sodelovanju z občino Škofja Loka na Poljanski cesti postavili opozorilne table, ki opozarjajo voznike na nevarnosti, ki jih lahko pričakujejo na cesti od Škofje Loke do Žiri ali v obratni smeri. O motoristih je bilo že veliko govora in zdi se, da opozorila kar ne dosežejo svojega namena, zato želim omeniti le to, da bomo policisti zoper vse ugotovljene kršitve, še posebej tiste, povezane s prekoračitvami hitrosti in vožnjo pod vplivom alkohola, dosledno ukrepali.

Tiste, ki radi hodijo v hribe in parkirajo svoja vozila v bližinah poti, želimo opozoriti, naj v svojih vozilih ne puščajo vrednejših predmetov na vidnih mestih. Taka vozila so pogostokrat tarča nepridipravov, ki si prilastijo vse vrednejše predmete, še posebej pa denar.

Policisti PP Škofja Loka se zavedamo svojega poslanstva, zato se bomo tako kot doslej še naprej trudili zagotavljati ugodne varnostne razmere vsem občanom vseh štirih občin, na območju katerih opravljamo policijske naloge. Pomembno pa je vedeti, da je potrebno o vsakem kaznivem dejanju, prekršku, zbrati veliko obvestil, vse materialne sledi pa skrbno dokumentirati, saj so dokazni standardi iz dneva v dan bolj zahtevni.

Očitki, da policisti ne opravljamo svojega dela, niso korektni in ne zdržijo. Običajno nam to očitajo tisti, ki našega dela ne poznajo oziroma ga ocenjujejo pavšalno ali pa mogoče na podlagi kakšne doživete slabe izkušnje s policisti. Veliko ljudi v današnjem času marsikaj vidi. Veliko jih vidi, da se vsa mladina, ki se zadržuje na šolskih igriščih, ukvarja le z negativnimi stvarmi, da se vsak mopedist, ki se pelje mimo bloka, že pelje z veliko hitrostjo le zato, ker je nekoliko preglasen, vse vidijo, vse slišijo, ko pa jim nekdo na dvorišču pred oknom razbije avtomobil ali pa se v njihovi bližini zgodi kakšno drugo kaznivo dejanje, pa nihče ničesar ne vidi, nihče nič ne sliši. Varnost je dobrina, za katero moramo s primernim partnerskim sodelovanjem skrbeti vsi, poleg policistov tudi občani. Včasih pa ljudje ne razumejo tega, da policija pač ni za vse, da obstajajo tudi druge pristojne službe, ki morajo opraviti svoje delo. Vsako polno luno se že kar nekaj časa po telefonu pogovarjam z gospodom, ki ima ogromno težav. Te težave na takšen ali drugačen način pojasnjuje v nedogled. Velikokrat je klicno številko, ki je dejansko namenjena nujnim klicem, obremenjeval popolnoma brez potrebe, zaradi česar je bil tudi že oglobljen. Pravzaprav se mu je zaradi raznoraznih neljubih dogodkov nabralo kar nekaj glob. Svetoval sem mu, naj se oglasi na policijski postaji, pa se kar ne more odločiti. Ko bo poklical naslednjič, ga bomo ponovno povabili na PP, mu predstavili naše policijsko delo, pa naj potem ponovno presodi o tem, kako in kaj nič ne delamo.

Vsem skupaj lepe in varne dopustniške in počitniške dni.

Članstvo v zbornici se povečuje

Kljub gospodarski krizi, ki je zajela tudi obrtnike in podjetnike, se članstvo v Območno obrtno-podjetniški zbornici Škofja Loka povečuje.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka danes združuje 1.206 obrtnikov in podjetnikov, prav vsi so, tako predsednik Milan Hafner, "delodajalci zbornice". Težki časi, s katerimi se srečuje svetovno gospodarstvo, tudi njihovih članov niso obšli. "Gospodarska kriza je žal tu. Po naših podatkih znaša povprečni izpad prihodkov med našimi člani okoli 30 odstotkov, vezani na avtomobilsko industrijo pa beležijo do 70 odstotkov izpada prihodkov," pojasnjuje Hafner.

Novih naročil je v zadnjih mesecih manj, med večje probleme sodi likvidnost. "Večja podjetja, kupci izdelkov so močno podaljšali roke plačil, brez dogovora in ultimativno s 60 pa tudi do 180 dni. To je težko preživeti brez posojila," pravi predsednik. Pridobitev posojila je odvisna od vsakega podjetnika in obrtnika posebej, banke so v zadnjih mesecih strožje, zahtevajo več zavarovanj. Tudi zato se je vključila zbornica s subvencioniranjem obrestne mere za kratkoročne kredite do 10 tisoč evrov, fiksna obrestna mera znaša 2,2 odstotka. "Pravih podatkov o odpuščanjih med našimi člani nimamo, drži pa, da brez tega ne gre. Temu hudemu ukrepu se skušamo izogibati, saj se zavedamo, da dobrega delavca težko dobimo in ga ne spustimo iz rok. Bolje je, da skupaj zategnemo pas," še eno nehvaležno temo pojasni Hafner.

V zadnjem letu se članstvo v zbornici povečuje, 41 jih je sicer prenehalo z delom, 52 obrtnikov in podjetnikov se je registriralo na novo. "Tudi to je posledica gospodarske krize. Podjetja zaidejo v težave, mnogi, ki znajo in želijo delati, pa se rajši samozaposlijo, kot da bi bili odvisni od države," meni predsednik in nadaljuje: "Pred leti smo že poznali olajšave za lažji zagon podjetja. Obrtna zbornica Slovenije je predlagala olajšave za začetnike in zmanjšanje birokracije, kar bi pomagalo vsem, da začnejo z obrtjo in prvi dve najtežji leti tudi obstanejo." Državi predlagajo še povečanje sredstev za spodbujanje mikro in malih podjetij in poenostavitev javnih razpisov, povečanje davčnih olajšav za razvojne in strateške raziskave in naložbe, skrajšanje plačilnih rokov, nespoštovanje pa zakonsko sankcionirati, znižanje DDV za delovno intenzivne dejavnosti, ...

Med pomembnejše predlagane ukrepe sodi tudi uvedba plačila DDV po plačani realizaciji z bistveno manjšim administriranjem, saj sedanje stanje, pravi Hafner, obrtnike in podjetnike dvakrat udari - prvič, ker so se roki plačil podaljšali, davek pa je treba plačati, in drugič, ker zaradi krize plačila morda nikoli ni, davek pa je že plačan. Zbornica združuje člane, ki so razdeljeni v različne sekcije (gostinci, gradbeniki, avtoprevozniki, avtoserviserji, inštalaterji, kovinarji, lesarji, frizerji, šivilje, trgovci, domača in umetnostna obrt, računovodji in sekcija plastičarjev, livarjev, orodjarjev in grafičarjev), ki jim ponujajo veliko brezplačnih splošnih izobraževanj ter nekaj tečajev (predvsem jezikovnih) po ugodnih cenah. Potencialnim novim obrtnikom in podjetnikom (lahko jih registrirajo prek VEM točke) brezplačno svetujejo o delovanju, davkih, posojilih, poslovanju, knjigovodstvu in možnostih izobraževanja prek zbornice, vse informacije pa pridobijo iz prve roke, od izkušenih obrtnikov in podjetnikov.

Milan Hafner, predsednik

V zadnjih letih Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka oziroma njeni člani dosegajo tudi lepa priznanja. Pred petimi leti je (sedaj že pokojni) Karol Jezeršek s Hotavelj postal obrtnik leta, lani je bil v finalnem izboru Marko Lotrič iz Selc, letos pa je Matjaž Miklavč iz Mesarije Štajnbirt iz Škofje Loke znova osvojil naslov slovenskega obrtnika leta. "Zelo smo ponosni na naše člane in na njihove uspehe v slovenskem merilu. To je uspeh tudi za našo zbornico, potrditev, da znamo ceniti in pravilno oceniti delo naših kolegov," o velikih priznanjih kolegov še pravi predsednik Milan Hafner.

OBMOČNA OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA ŠKOFJA LOKA

Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka, Spodnji trg 2, 4220 Škofja Loka
tel.: 04/50 60 200, fax.: 04/50 60 202, www.ooz-skofjaloka.si, e-pošta: ooz.sk.loka@siol.net

Mercator

Mercator Center Škofja Loka

Kidričeva cesta 43b, Škofja Loka, Telefon: 04 51 10 100
Obratovalni čas: od ponedeljka do sobote: od 8. do 20. ure,
nedelje in prazniki: od 8. do 13. ure,
25. junij: zaprto.

Sobota, 20.junij, od 10. do 13. ure
Vikend najboljšega soseda - 'spoznajmo Kras'
V soboto vam bo kraško kulinariko predstavilo Mercatorjevo gostinstvo, ki bo pripravilo jedi, kot so:
kraška panceta na grisinih, teranov toč s popečeno polento in Mercatorjev šmorn s čežano. Spoznali boste kraške običaje, za prijetno razpoloženje pa bo poskrbel animator v pravem kraškem narečju.

Vsem kupcem, ki boste v soboto, 20., in nedeljo, 21. junija, opravili nakup v izbranih Mercatorjevih prodajalnah s kartico Mercator Pika, bomo podarili dvakrat toliko pik, kot bi jih sicer prejeli glede na vrednost nakupa.

Dvojne pike!

Poslovni sistem Mercator d.d., Dunajska cesta 107, Ljubljana

loški glas

Na začetku jih ni vleklo v planine

V terapevtski skupnosti v Sopotnici so letos fantje in dekleta vključeni v projekt Hura, prosti čas. Hodijo v hribe, se na ta način sproščajo in uživajo v naravi.

Danica Zavrl Žlebir

Sopotnica - Ministrstvo za šolstvo in šport je v letih 2008 in 2009 v okviru sofinanciranja interesnega programa športa otrok in mladine financiralo projekt pod imenom Hura, prosti čas. V program se je vključilo tudi Društvo Projekt Človek, ki ta denar namenja potnim stroškom za izvedbo planinskih pohodov. "Planinski pohodi so tudi sicer del naših aktivnosti, izvajamo jih tako rekoč od začetka, enajst let," pove delovni inštruktor v terapevtski skupnosti Franci Tavčar, ki je zadolžen tudi za pohodništvo. "V okviru projekta Hura, prosti čas, ki ga je razpisalo šolsko ministrstvo, smo se udeležili štirih pohodov, na Lubnik, Stol, Pasjo ravan in na Blegoš. Vodje pohodov smo bili **Jože Stanonik**, predsednik Planinskega društva Škofja Loka, ki je tudi prostovoljni sodelavec v Društvu Projekt Človek, poleg mene pa še **Igor Stojanov**, zaposlen v društvu. V hribe se sicer v sezoni odpravimo dvakrat na mesec, vseh pohodov je kakih petnajst na leto. Če se le da, gremo vsi. Posebno doživetje pa je enkrat na leto vzpon na Triglav. Vsi ti izleti seveda potekajo v sodelovanju s planinskimi vodniki."

Trenutno je v terapevtski skupnosti 21 mladih, zadnjega pohoda na Blegoš, ki so ga opravili ravno na dan našega obiska v Sopotnici, pa se je udeležilo deset fantov in deklet.

"V začetku se jim zdijo vzponi naporni, pozneje pa se navdušijo in jim pohodi veliko pomenijo," dodaja Franci Tavčar. "Imajo tudi velik terapevtski pomen, saj se ob tem mladi naučijo vztrajnosti, življenja z naravo in ustvarjalnega preživljanja prostega časa."

Mladi, ki se v Sopotnici odvajajo odvisnosti od drog, so vključeni v več terapevtskih aktivnosti. Delajo v treh skupinah. Vsak dan se zberejo na jutranjem srečanju, redna so tedenska srečanja. Pri vsakdanjih opravilih jih razporedijo v "sektorje": kuhinja, delo, higiena, ustvarjalnost. Opravljajo dela v hiši in okoli nje, v pomoč pa so tudi domačinom pri košnji in drugih opravilih. Pogosto pomagajo pri delu tudi v bližnji vrtnariji Stanonik v Zakobiljeku nad Poljanami. S tem se skušajo oddolžiti za rože, ki jim jih podari vrtnarija. Zelo so jim hvaležni za to darilo, pravi Franci Tavčar. Veliko pa je vredna tudi možnost, da lahko v vrtnariji delajo.

In kako mladi iz terapevtske skupnosti ocenjujejo planinske pohode? Boštjan, ki je v skupnosti dobrih devet mesecev, pravi, da je bilo v začetku naporno, pozneje pa se je navadil. "Dobro je, da greš iz hiše, planinski pohodi so dobri za sprostitev," je prepričan mladenič, ki je bil doslej najvišje na Stolu. Sicer trikrat tedensko sodeluje v športnih aktivnostih. "Iz Sopotnice gremo dostikrat peš na Lubnik. Danes smo bili na Blegošu. Le 50 minut je trajalo," je dejal Zoran, ki je v skupnosti sedem mesecev. Na Triglavu še ni bil. Bil pa je Miha, ki je v Sopotnici 14 mesecev. "V istem dnevu smo šli gor in dol, hodili smo od teme do teme. Mislil sem, da bo naporneje, zato sem se spočetka branil. Vendar ni bilo težko," je dejal Miha, ki se mu je močno vtisnil v spomin tridnevni pohod na Triglav in Sedmera jezera.

Foto: Gorazd Kavčič

Franci Tavčar pred hišo terapevtske skupnosti v Sopotnici

Pozimi na smučeh, poleti na kolesih

Društvo Rovtarji, znani po smučanju po starem, so lani po vzoru sosedov Avstrijcev začeli prirejati tudi letna srečanja starodobnikov. S podstrešij so privlekli stara kolesa, jih obnovili, poskrbeli tudi za oblačila iz istega obdobja in se v svoje in v veselje obiskovalcev že drugič podali po loških ulicah.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka - Letos je na povabilo društva Rovtarji v Škofjo Loko prišlo okoli 60 kolesarjev po starem, iz Kamnika, Tržiča, Krope, Predmeje, nekateri tudi iz Avstrije, čeprav so jih po besedah predsednika Braneta Tavčarja pričakovali za dva polna avtobusa. Tudi Hrvatov, ki so se udeležili lanskega prvega srečanja v Škofji Loki, letos ni bilo. A nič za to, saj se starodobni kolesarji skoraj vsak teden srečajo v katerem od slovenskih krajev, vabijo jih tudi v Avstrijo in na Hrvaško.

"Vesel sem, da so Ločani našo prireditev lepo sprejeli in da si jo pride ogledat tolikšno število ljudi," je nad odzivom občinstva na starodobna kolesa navdušen Brane Tavčar. Na zimsko varianto so navajeni že dlje časa, polno desetletje, enako veselje pa Rovtarji prinašajo tudi na kolesih. **Brane Tavčar**, ki mu žilica ne da miru, da se vsakokrat ne bi domislil česa novega, je letos zbujal pozornost s kolesom iz leta 1870, kakršnega so tedaj vozili meščani.

"Gre za prvo metalno kolo, saj so bila kolesa pred tem kombinirana z lesom. Kolo sem kupil lani od nekega Ljubljančana. Na igrišču sem ga preizkusil in takoj doživel nezgodo. Gumo je vrglo s platišča in poletel sem tri metre čez krmilo na tla. Zaradi poškodbe sem šel celo na operacijo. No, sedaj sem previdnejši. Kolo ima majhno stopničko, na katero stopim, nato pa se z nje odženem na sedež. Vožnja ni naporna, krmiljenje pa terja kar precejšnjo zbranost. Sprva sem bil ves premočen, ko sem ga vozil, sedaj pa mi že kar gre," Brane Tavčar pove anekdoto o svoji kolesarski spretnosti. Njegovo kolo je bilo najstarejše na srečanju v Škofji Loki. Že sedaj se je oblekel po nekdanji meščanski modi, v prihodnje pa si bo omislil še frak in cilinder. Starodobni kolesarji so po srečanju v Škofji Loki prekolesarili tudi nekatere okoliške vasi, na Španovi kmetiji na Suhi pa so se ustavili za okrepčilo.

Kolesarji na prizorišču pred škofjeloško upravno enoto

I Foto: Tanja Oblak

Ločani si z veseljem ogledajo prireditve s pridihom preteklosti v svojem starodavnem mestu. I Foto: Simon Šubic

K starodobnikom, pa naj bodo smučarji ali kolesarji, sodi tudi ansambel Suha špaga. I Foto: Tanja Oblak

Starodobni kolesarji so se postavili za spominsko fotografijo na kmetiji na Suhi. Lepo so se skladali z okoljem, saj je tudi Španova domačija lep primer kmečkega stavbarstva iz preteklosti. I Foto: Tanja Oblak